

7570/1942. M. E. sz. rendelet alapján ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékalomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 3. sz. 1943 január 5 kedd

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Ferenczy Tibor debreceni képviselő tragikus halála Budapesten

A KELETI CSATA NAGY HEVESSÉGGEL FOLYIK

A német és szövetséges csapatok továbbra is kezükben tartják Velikije-Lukit és Sztalingrádot — hangoztatják berlini katonai körökben — A Donnal a magyar tüzérség tüzeiben összeomlottak a szovjet támadások

Az északamerikai külügyminiszterium Fehér Könyvet adott ki, — német részről visszautasítják állításait

A szovjet elleni fronton küzdő honvédség harcainál az utóbbi napokban egyre sürűbben emlékeznek meg a német hadijelentés. A viszonylagos nyugalom után, amely a magyar csapatok arevonálán uralkodott, most már itt is erősebb mozgólódásba kezdtek a bolsevisták. Rohamesapatváltások és erőszkas felderítések követik egymást, sőt legutóbb századnyi, sőt zászlónyi erővel végrehajtott, tüzérségi tüzzel előkészített támadást is intéztek honvédeink megerősített állásai ellen.

Hogy a magyar katonák mennyire felkészülten várják a doni hídfőknél a bolsevisták kísérleteit s milyen erőteljesen utasítják vissza azokat, a német vélerőfőparancsnokság vasárnapi közleményeiből derül ki. Gyakran nem is kerül sor a gyalogság beavatkozására, hanem már útjeink összefogott tüzeiben felmorzsolódnak a páncélos támogatással rohamra induló különítmények.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése hangsúlyozza, hogy a magyar csapatok az egyik donmenti hídfőtől intézett bolsevik támadásokat messzehordó tüzérségi megsemmisítő és kiválóan célzott tüzérvizszaverték anélkül, hogy saját gyalogsági köteleknek egyáltalán be kellett volna avatkoznok.

AZ ÚJÉVI HÁBORÚS HELYZET

A Német Távirati Iroda katonai munkatársa figyelem eméllő jelenséget lát abban a tartózkodásban, amelyet hivatalos német katonai körök tanúsítanak az újévi háborús helyzet megítélésében. A tudósító a következőket írja:

A keleti arevonál helyzetéről minden további nélkül meg lehet állapítani, hogy az a német vezetés, valamint a továbbra is támadó jellegű védekezésben álló német és szövetséges csapatok számára semmiféle meglepő elemet nem rejt magában. A keleti csata lankadatlan hevességgel folyik tovább. Az időjárás általában véve rossz, eső és hó váltja egymást.

Német katonai körökben tudomásul veszik a szovjet sikerekről szóló jelentéseket, különösen a bolsevikieknek azt az állítását, hogy elfoglalták Velikije Lukit, stb. A valóságban ugyanis egészen másként áll a helyzet. A német és szövetséges

csapatok továbbra is kezükben tartják az elfoglalt területet, mind Velikije Lukit, mind például Sztalingrádot — állapítják meg német katonai körökben. Mint a Német Távirati Iroda értesül, a szovjet a keleti arevonál kemény harcokban 1942 decemberében különösen páncélosokban szenvedett súlyos veszteségeket. 1942 december 1 és 31 között összesen 3122 páncélos vesztett.

AZ ÉSZAKAFRIKAI HADSZINTÉREN

Újabb fejleményekre van kilátás. Kairói jelentés szerint a 8. brit hadsereg olyan területre jutott, amely a további előrehaladás szempontjából meglehetősen nehéz terepviszonyokat képez és kilátásokat nyújt a védelemre. Ez a hely mintegy 160 kilométernyire van Misurától, Vadi el Kadir és Buerat mögött. Arra számítanak, hogy a tengelycsapatok ezen a területen, ahol kiépített állásokkal rendelkeznek, szervezett ellenállást fejtenek ki a 8. brit hadsereg további előnyomulásával szemben. Ezzel kapcsolatban rámutattak a marokkói rádió közlésére, amely szerint Rommel vezértábornagy Tripolisz védelmére erősítéseket kapott.

Az olasz Messaggero a katonai helyzetről közölt heti összefoglalójában megállapítja, hogy Észak-Afrikában a katonai helyzet az elmúlt héten lényegesen nem változott. Tunisban az olasz és német csapatok megszilárdították elfoglalt állásaikat és visszaverték néhány ellenséges támadást. — Az ellenség támadó tevékenységét fejtett ki Felizan környékén. Az olasz előretolt egységek megtették a szükséges intézkedéseket.

A szövetségesek északafrikai főhadiszállásáról származó jelentések szerint a német csapatok az utóbbi időben a Tunéziában levő szövetségesek arevonala mögé kerültek. Ezeket a köteleket szállító repülőgépeken juttatták el a szövetséges csapatok vonalai mögött levő területre. A jelentések szerint a legutóbbi napon a német csapatok két légi karavánja szállott le a szövetséges csapatok arevonala mögött.

OLASZORSZÁG

Római jelentés szerint a faszistapárt újonnan megvá-

lasztott nemzeti tanácsai vasárnap első ízben ültek össze a Palazzo Veneziában a Duce elnöklésével. A párttitkár felolvasta a Ducehez intézett üzenetet és hangoztatta, hogy a párt legfelsőbb szervezete ma még inkább a Duce rendelkezéseire áll, mint valaha és kész végrehajtani minden utasítását a háború további folytatására és a végső győzelem kivívására. — A párt valamennyi tagja és az egész olasz nép rendíthetetlen hűséget tanúsít a Duce utasításai iránt ebben a történelmi időben. A titkár felszólalása után a Duce mondott beszédet, rámutatott azokra az irányelvekre, amelyeket a párt szervezete a nemzeti élet minden szakaszán meg kell, hogy valósítsanak.

A DIPLOMÁCIAI FRONTON

Legérdekesebb az a hír, mely a Washingtonban nyilvánosságra hozott ügynevezett „Fehér Könyv”-ről szól. Ezt a könyvet az Egyesült Államok külügyminisztere adta ki és ebben közölték az utóbbi 10 esztendőben kiadott amerikai jegyzékeket, bevezető indoklással és ismertetéssel. Alább közöljük a jelentést, amely az amerikai „Fehér Könyv”-ről szól. Ennek adatait és beállításait német részről erőlyesen visszautasítják. A német külügyminiszterium felhivatalos sajtóorgánuma részletesen szembeszáll az amerikai „Fehér Könyv” állításával.

ANGLIA ES ARGENTINA

A másik diplomáciai ügy Anglia és Argentina közötti keletkezett. Ugyanis az történelmi, hogy a brit külügyminiszterium hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben sajnálkozásának a kifejezését, hogy Argentina továbbra is fenntartja kapcsolatait, a tengelyhatalmakkal, az argentin külügyminiszter ezt a nyilatkozatot a leghatározottabban visszautasította. Mint az argentin fővárosból jelentik, a kormány magatartása a közvéleményben nagy meglepetést váltott ki, mely kitart változatlanul a semlegességi politika mellett és kihangsúlyozta a jövőhöz való bizalmat, hogy a népek közötti minden jogos panaszt és viszályt békés eljárással és erőszak alkalmazása nélkül el lehetett volna intézni, ha a világ nemzeti elfogadták és alkalmazták volna ezeket az alapelveket.

Németországgal kapcsolatban Fehér könyv többi között eze-

hangsúlyozták, hogy az ilyen eljárás teljesen ellentmond a nemzetközi diplomácia szabályok bevett szokásainak.

CSANG KAI SEK ÚTJAI

Mint Csungkingből jelentik, ottani politikai körökben nehézzé tartják a saját helyzetüket. Ezzel kapcsolatban utalnak Csang Kai Seknek a közeljövőben a Szovjet-Unióban teendő látogatására. Csang Kai Sek külügyminisztere kísérelében utazna a Szovjet-Unióba, hogy Sztalinnal találkozzék. Hír szerint Csang Kai Sek Sztalinnal teendő látogatása után még Washingtonba is ellátogatna, hogy jelen legyen a „Csendes-óceán helyzetéről tartandó katonai értekezleten”.

Az északamerikai külügyminiszterium Fehér Könyve

Tíz esztendő — amerikai megvilágításban

Az északamerikai külügyminiszterium vasárnap „Fehér könyvet” adott ki. A bevezető indoklás szerint az egyesült Államok kormányának szükségesnek látta, hogy egy Fehér könyvben ismertesse az Egyesült Államok kormányának 1931 és 1941 közötti tíz döntő esztendőben kifejtett állandó erőfeszítéseit, amelyekkel igyekezett a „náci” hatalom európai terjeszkedését feltartóztatni és szembeszállni azokkal a „világrontó” veszélyekkel, amelyeket a japán-német-olasz támadó fellépés idézett fel.

A „Háború és béke” c. Fehér Könyvhöz, Cordell Hull, államtitkár írt bevezetőt, amelyben abból a feltételekből indult ki, hogy Németország uralkodó kolosszus akar lenni Európában.

— A most közlésre kerülő okmánygyűjtemény — írja bevezetőben szó szerint Cordell Hull — mutatja, hogy ez alatt az egész idő alatt kormányunk állandóan olyan magatartást hirdetett, amelyet és ajánlott más országoknak, amelyeknek alapján a világ nemzeti megteremtheték volna a biztonságot, nyugalmat és a szabadságot. Meggyőződésem, hogy a népek közötti minden jogos panaszt és viszályt békés eljárással és erőszak alkalmazása nélkül el lehetett volna intézni, ha a világ nemzeti elfogadták és alkalmazták volna ezeket az alapelveket.

Németországgal kapcsolatban Fehér könyv többi között eze-

NÉMETORSZÁG ES TÜRÖK ORSZÁG KAPCSOLATAI

Istanbuli jelentés szerint Saffet Arikán berlini török nagykövet szombaton elutazása előtt a Cumhuriyet képviselőjének a következő nyilatkozatot adta:

— Törökország és Németország között a kapcsolatok szívélyesek és barátságosak. A hitelvegyezményre vonatkozóan a Török Távirati Iroda jelentéséhez nincs hozzátennivalóm. Eppen olyan elégedetten térek vissza államhelyemre, mint ahogyan idejöttem.

A berlini török nagykövet búcsúztatására az istanbuli pályaudvaron megjelent német nagykövet is.

ket írja.

— Egy hónappal Németországnak azután az elhatározása után, hogy kilép a Népszövetségből, Németország kitört minden leszerelési értékeket elől, de állandóan hangoztatta békeakarát és azt a kívánságot, hogy együtt működjen a többi nemzetekkel. Időközben Németország tovább folytatta felfegyverkezését. Mindjárt a müncheni egyezmény után Hull külügyminiszter óva intett attól a felfogástól, mintha a müncheni egyezmény módosítaná a békét, vagy ez szilárd alapokon nyugodnék. Csehszlovákia rákövetkező megszállása és Olaszország Albánia elleni támadása két olyan csapás volt a világbéke ellen, amely ráerősítette Európát az öt fenyegető veszélyre.

Olaszországról a Fehér könyv többi között ezeket írja:

— Amikor valószínűvé vált Olaszország támadása Franciaország ellen, Rooseveltt három felhívást intézett Mussolinihez Rooseveltt felajánlotta, hogy Olaszország különös kivánságait továbbítja Nagybritanniának és

FONTOS TUDNIVALÓS

A két gabonajegyek beváltásának újabb szabályozása. (7.) Felhívás a lehántató gazdákhoz. (7.)

DEBRECZEN 2. OLDAL 1942. I. 5.

Franciaországnak. Philipsnek, az Egyesült Államok római nagykövete nem engedték meg, hogy ezt az üzenetet személyesen nyújtsa át Mussolini-nek. A nagykövet az olasz külügyminiszterrel beszélt az üzenetről és a miniszter Mussolini jóváhagyásával kijelentette, hogy Olaszország nem fogadhatja el Roosevelt elnök javaslatát és el-tökélt szándéka, hogy teljesíti a Németországgal kötött szövetségből eredő kötelezettségeit. Erre Roosevelt óva intette az olasz diktátort, kijelentve, hogy az Egyesült Államok érdekeit azonnal kedvezőtlenül érintené, ha a háború Európában Olaszország belépése következtében kiterjedne. Mussolini azt válaszolta, hogy már meghozták a döntést a háborúba való belépésről.

Az Egyesült Államoknak Franciaország irányában követett politikájáról a Fehér Könyv a következőket írja:

Nagy általánosságban ez a politika elsősorban a német támadás elleni szilárd ellenálláson alapult. Franciaország összeomlása és a német-francia fegyverszünet megkötése után ez a politika mindenekelőtt a következő célokra törekedett:

1. Megakadályozni, hogy a francia hajóhad és a francia ten-

geri és légi támaszpontok a tengelyhatalmak kezébe kerüljenek;

2. Amennyire csak lehet, szoros együttműködni a francia néppel, támogatni a szabadság és a demokrácia fenntartására irányuló törekvéseiben és amilyen gyorsan csak lehet, elérni felszabadítását;

3. Allandó befolyást gyakorolni Franciaországra, ellenezve Franciaországnak Hitlerrel és a hitlerizmussal való önkéntes vagy kényszerű együttműködését.

A francia kormánnyal való kapcsolat fenntartásának első gyümölcse volt, hogy 1940 június 18-án a francia kormány kimonodta, majd a német-francia fegyverszünet után megismételte azt a kötelezettségét, hogy a francia hajóhadat sohasem szolgáltatják ki az ellenségnek.

Figyelemreméltó részlete még a Fehér Könyvnek a Japánról szóló alábbi megállapítás:

1940 szeptember 12-én Crew az Egyesült Államok tokiói nagykövete a következőket táviratozta Hull külügyminiszternek:

— Japán a világhelyzetben kétségtelenül nagyszerű alkalmat lát terjeszkedési álmait megvalósítására. Míg azonban Japán eddig Nagybritannia vereségére számított, most számol azzal a lehetőséggel, hogy Németország nem nyeri meg a háborút.

Német sajtóválasz az amerikai Fehér Könyvre

Berlin, jan. 4. (Német TI) A Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz az Egyesült Államok külügyminisztériumától kiadott Fehér Könyvről ír. A cikk megállapítja, hogy azt a kérdést, ki a felelős ezért a háborúért, megcáfolhatatlan bizonyítékokkal már eldöntötték és hogy az amerikai kormány ezt a háborút akarta és felidézte. Emlékeztet a cikk arra, hogy a kongresszus január 6-án összeül és az amerikai kormány nem mer a kongresszus elé lépni és bejelenteni az újabb súlyos áldozatokat, például több milliónyi újabb katona behívását, az életszínvonal újabb leszállását és az adóterhek felemelését. Azonkívül a kormány fél a szenátus bírálatától is. Az amerikai kormány a kongresszus ülésén csak katonai vereségekről, rosszul működő fegyverkezési programról és katasztrófális gazdasági helyzetről számolhat be.

A cikk közli, hogy a német külügyminisztérium néhány héttel ezelőtt jelentést kapott arról, milyen hatása volt Crew, az Egyesült Államok volt tokiói nagykövete könyvének. A külügyminisztériumhoz érkezett jelentés szerint ez a könyv és annak leleplezése rendkívül nagy izgalmat keltettek az amerikai

népben és sok amerikai polgár belátta, hogy az amerikai népet félrevezették. Ezek a leleplezések kétségtelenül növelték a bizalmatlanságot a kormány iránt. Az amerikai népek e növekvő bizalmatlansága vezetői iránt, valamint a kongresszus várható bírálatát: ezek voltak a taktikai okok az úgynevezett „Fehér Könyv” kiadására. Ami magát a könyvet illeti, tíz év kétértékű okmányainak és érveinek önkényes felsorolása már eleve megfosztja a művet az okmányoszerző bizonyítékok értékétől. Hiánytalanul be lehet bizonyítani, hogy az Egyesült Államok tízevi külpolitikájában nem a jószomszédság és megbékélés politikáját folytatta, hanem a beavatkozás, háború és támadás politikáját. Fehér Könyv — rossz vádirat egy rossz ügynek — vádiratává lett az amerikai kormányunk. A történelem már bebizonyította, hogy valóban volt az az állítás, amely szerint a hármasszervezés hatalmai meg akarták támadni a nyugati féltekét. Ezzel szemben a történelmi események bebizonyítják, hogy helyes volt Németországnak az az állítása, hogy az Egyesült Államoknak szándékukban volt beavatkozni az európai ügyekbe és megtámadni Európát. (MTI)

Német közlés Millerről

Berlin, jan. 4. Hírhíres német részről közlik: Itteni politikai körökben hétfőn csak azt a tényt emelik ki, hogy a Fehér Könyv Millerre az Egyesült Államok volt berlini kereskedelmi attaséjára hivatko-

zik koronatanuként. Millert minősíthetetlen magatartása miatt felettes hatóságai kénytelenek voltak Berlinből visszarendelni és később a külügyi hivatalból is elbocsátották. (MTI)

Angol flottamozdulat a Földközi-tengeren

La Linea, jan. 4. (NST) Szombat reggel két repülőgéphordozó, két csatahajó, valamint két cir-

káló és nyolc romboló futott ki Gibraltárból repülőgépek kíséretében a Földközi tengerre.

Meteor Mozgó műsora

Kedden 3—5—7 órákor utoljára PÁGER ANTAL felejtetetlen alakításával:

Dr Kovács István

Holnap HAVASI NAPSÜTÉS magyar film!

Vigszínház mozgó

A legérdekesebb új magyar film:

Szép csillag

Móricz Zsigmond „Betyár” a regénye. — Főszereplők: Páger Antal, Fényes Aliz, Mály Gerő.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Don-vidéken és a sztalingrádi arcvonal különböző szakaszain a szovjet súlyos veszteségeket szenvedett folytatódó támadásai közben.

A kaukázusi tengerpart egy Fekete-tengeri kikötőjében közepes nagyságú bombával megrongáltunk egy kereskedelmi hajót.

Az arcvonal középső szakaszán rohamcsapataink sikeres vállalkozásokat vittek véghez. Az ellenség előretöréseit kivéd-

Egyik hadseregünk mögöttes területén bekerítettünk több szovjet bandát, több mint 1400 banditával végeztünk, 65 tábor és nagyszámú szállást szétromboltunk. Sok fegyvert, tetemes lőszerkészletet és egyéb utánpótlási anyagot zsákmányoltunk.

Az Ilmen-tóól délkeletre tovább tartanak a szívós helyi harcok. A Halász-félsziget előtt gyors német harcirepülők elszállítottak egy 5 ezer tonnás kereskedelmi hajót, amelyet pedig súlyosan megrongáltak.

Súlyos harcok a Don vidékén

Berlin, jan. 4. (NTI): A véderő főparancsnoksághoz beérkezett jelentések szerint a német csapatok január harmadikán a Don vidékén továbbra is súlyos harcokat folytattak. A bolsevisták több helyen is támadást intéztek erős gyalogsági s páncélos erőkkel a német arcvonal ellen, de makacs ellenállásra találtak. Az ellenség már ezekben az elhárító harcokban súlyos veszteségeket szenvedett. De még nagyobb veszteségei voltak azokban a helyi német előretöréseknek a következtében, amelyek elsősorban azok ellen a helységeket ellen irányultak, ahol az ellenséges csapatok továbbra is támadásokra készülődtek.

Egy német páncélos osztag egy

körülbelül 200 tehergépkocsi kíséretében haladó szovjet csapat-est ellen olyan hatásos előretörést intézett, hogy elfoglalt több helységeket, amelyek a szovjet erők gyülekezési pontjai voltak és szétrombolták a szovjet oszlopokat. A szovjet csupán itt 28 gépkocsit, 10 löveget és 19 páncélosot veszített. Az itt harc-avetett német páncélos haderő az ezredik ellenséges páncélosot pusztította el a keleti hadjáratban. A bolseviklek e harc területén más részben is súlyos veszteségeket szenvedtek. A német páncélos kötelékek több faluból kiverték az ellenséget, 17 páncélos, 9 löveget és nagytömegű más fegyvert semmisített meg.

Velikije-Luki továbbra is ellenáll

Tízszekre rug a halmokban heverő bolsevista holttestek száma

Berlin, jan. 4. (NST) Az erős havazás ellenére Velikije-Luki-nd megszakítás nélkül tovább folynak az elkeseredett harcok. Erős szovjet kötelékek sűrűn ismétlődő támadásokat intéztek a német védővonalak ellen. Berlinben szerzett értesülés szerint Velikije-Luki továbbra is német kézen van. Berlinben cáioiják azokat a szovjet és angol forrásból terjesztett híreszteléseket, amelyek szerint a támaszpontot január 4-én a szovjetcapatok rohammal elfoglalták. Az Ilmen-tóól délkeletre tegnap nagyb-meretű harcokra került sor. A szovjet a befagyott mocsarakon nagyobb páncéloskötel-eket vetett a német állások ellen, kísérlete azonban mindössze annyit eredményezett, hogy 26 szovjet harckocsi maradt a német állások előtt. A német védővonal áttörése

nem sikerült.

A német csapatok példás vitézséggel állták meg helyüket a sok helyen egyidőben és nagy túlerővel támadó ellenséggel szemben. Bár a harcok már he-tek óta tartanak és a támaszpont körül a szétlőtt és kiegétt páncélosok, a szévert lövegek, aknavetők és kocsi között valóságos halmokban fekvő holttestek száma már tízszekre rug, úgy lát-szik minden elesett bolsevista helyén két másik támadó a német vonalak ellen. Egyes jelen-téktelen betöréseket sikerült gyorsan elreteszelní és a gyalog-sági fegyverek pusztító tűzé-vel megghusítottuk a Szovjetnek azt a kísérletét, hogy erőstíéseket szállítson oda. A vitéz védők az éjszakai órákig töretlen erővel minden támadást visszavertek

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közle-ménye:

Fezzan vidékén a rossz idő-járás meggátolta a harci cse-lekményeket. Egy sikeres éj-szakai támadás során egyik légi alakulatunk bombákat vetett egy előretört helyen lévő re-pülőterre.

Tuniziában olasz és német különítmények megszállították a legutóbbi napokban elért sikereket és új állásokat szá-lítottak meg. Az ellenség légi-harcban 5 repülőgépet veszített. A szárazföldi egységek légvé-delmi útjai ugyanannyi ellen-séges gépet lőttek le. Egyik vadászgépünk nem tért vissza küldetéséből támaszpontjára.

A német véderő főparancsnoksága közli:

Déltuniziában a német-olasz csapatok francia katonai erőket vertek vissza nyugati irányból.

Légi haderőnk igen hatásosan támadta az ellenség vasúti és országúti szállítóeszközeit. Egy ellenséges repülőtámaszponton találatunk tüzeket idéztek elő. Kísérő vadászgépeink lelöt-tek ellenséges vadászgépeket. Egy német búvárnaszád Orantól északkeletre egy erő-sen oltalmazott karavánból el-szállított egy 5 ezer tonnás gőzöst.

Berlin, dec. 4. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a tuniszi harctérről: A tengelycsapa-tok előtörése észak-Tuniszban szombaton az algéri határ irányá-ban újra visszaszorították az amerikai-angol megszálló különítményt. Első ízben vetettek harcba nagyobb létszámú ameri-kaí csapatot. Medzsasz el Bahól északkeletre angol páncélos tá-madás már a német tüzérsg tü-zében meghusult. Dél-Tuniszban könnyen visszaverték szakadár francia alakulatok kisebb

Nyugati légiháború

A német véderő főparancsnoksága közli:

Egy angol légikötélből, amely napközben betört Nyugat-Franciaország tengerpartja fölé, 16 többmotoros gépet le-lőtünk. Német veszteség nem volt.

A késő esti órákban angol re-pülők zavarótámadást intéztek Nyugat-Németország ellen. — A akosságnak veszteségei van-nak. Két támadó gépet lelöt-tünk.

Gyors német harci repülők Dél-Anglia partvidéke ellen in-tézték sikeres nappali támadása után, német harci repülők az éjszaka folyamán több hullám-ban támadva, Hull kikötővárost bombázták. A városban nagy tüzek keletkeztek. (MTI)

Berlin, jan. 4. Mint a Német TI értesül, brit bombázó repülő-gépek a január negyedikére vir-radó éjszaka első felében bere-pültek Nyugat-Németország te-rületére. A Ruhr vidék egyik városában a ledobott gyújtó és robbanó bombák a lakónegyede-kben károkat okoztak. A polgári lakosságot is veszteségek érték. Az eddigi jelentések szerint a tá-madó ellenséges repülőgépek kö-zül néhányat lelőttek.

Német nehéz harcirepülőgépek a január negyedikére virradó éj-jel bombázták Hull kikötővárost a Humber torkolatánál. A bom-bák felbetalálták a dokkberen-dezéseket. Különösen a város északi és nyugati részében, vala-mint a város központjában hatal-mas tüzek keletkeztek. (MTI).

Brit légitámadás áldozatai Hollandiában

Amsterdam, jan. 4. (NTI) A Németalföldi TI jelentése sze-rint a december hónapban a né-metalföldi lakónegyedek ellen in-tézték brit légitámadás követ-keztében a polgári lakosság 130 halottat, 236 súlyos sebesültet, 144 könnyebb sebesültet és 103 eltűntet veszített. Az áldozatok között igen sok asszony és gyer-mek van. A légitámadások a nagyszámú lakóházakon kívül több középületet és templomot súlyosan megrongáltak. (MTI)

Japán-angolszász háború

Tokió, jan. 4. (Stefani) A csa-szari főhadiszállás közlése sze-rint japán légi és tengeri alaku-latok megtámadták és szétrom-bolták az Ujgunea szigeten, Me-rauke mellett épült ellenséges légi támaszpontot. Más alakula-tok visszaverték a Rabaul ellen irányuló légitámadásokat. Naru-kumi szigetének közelében le-folyt légiharcban és a japán lég-védelem tüzeben 22 ellenséges repülőgép elpusztult. (MTI)

Bangkok, jan. 4. (NTI) Kal-kutta város lakosságának több mint fele elhagyta a várost az ismételt japán légitámadások kö-vetkeztében. A delhi rádió je-lenti, hogy Kalkutta lakossága most kerekén egymillió, míg az 1941. évi utolsó népszámlálás so-rán több mint kétfélmillió ember lakott ott. (MTI)

RÖVID TÁVIRATOK

Stockholm, január 2. (Stefani) Londoni jelentés sze-rint gauleista körökben úgy tudják, hogy de Gaulle a követ-kező hónapban utazik az Egye-sült Államokba. (MTI)

Amsterdam, január 2. (Német TI) Az angol tenger-nagy hivatal pénteken közölte, hogy a Blean romboló elve-szett. (MTI)

Sangháj, január 2. (Né-met Távirati Iroda csunkingji jelentés szerint Sanghájban hi-vatalos közlés alapján Csun-king Kína a japán háború so-rán eddig 38 magasrangú tisz-tet veszített. A jegyzék egy had-seregcsoport-parancsnokot, hat hadsereg-parancsnokot, három helyettes hadsereg-parancsno-kot, tizenhat hadosztály- és öt dandárparancsnokot tüntet fel.

Apollo filmszínház

Ma utoljára:
DÖNTŐ MÉRKÖZÉS

Vízkereszt napján, szerdán 6-tól! — Karády Katalin, Nagy István, Kiss Manyl, Uray Tivadar főszereplőkkel

Egy szív megáll

Hungária Filmszínház

Az óriási sikerre való tekin-tettel csak a mai napra
prolongálva

K A T Y I

Főszereplők: Tolnay, Bilcsi, Vaszary, Mály, Kiss Manyl, Póthas, Előadások kezdete: 3, 5 és 7 órákor.

Meteor Mozgó műsora

Kedden 3—5—7 órákor utoljára PÁGER ANTAL felejtetetlen alakításával:

Dr Kovács István

Holnap HAVASI NAPSÜTÉS magyar film!

Ferenczy Tibor volt budapesti főkapitány, debreceni országgyűlési képviselő tragikus halála

Budapestben összeszedett az utcán és agyszélhűtésben meghalt

Tragikus körülmények között meghalt Budapest vasárnap virradó éjszaka dr. Ferenczy Tibor ny. budapesti rendőrfőkapitány Debrecen egyik országgyűlési képviselője.

Halála Debrecenben *parthülyönség nélkül osztott részletet* kellett. Széles körben ismerték és becsülték városunkban Ferenczy Tibort, kit bár pályája, *dele* jelentős szakában elszórt Debrecenből, mégis *debreceninek* számított. Itt született Debrecenben, itt végezte középiskolait, ide ért vissza a világháború után mint királyi ügyész, majd a rendőrség szolgálatába lépett és Szombathelyre, onnan Budapestre került főkapitányi rangban Debreceni kapcsolatait mindig *fenntartotta, mint ahogy megtartotta a Postakertben lévő szülőjét is.* Mikor nyugalmába vonult, Debrecen közelében vállalt szerepet és a legutóbbi képviselőválasztáson országgyűlési képviselővé választották, mint a Magyar Élet Pártjának egyik jelöltje. A politikában komoly szerepet vállalt, a *képviselőházi szakkérdésekkel foglalkozott és különösen rokonszenvesítő tette* egyéniségét az a tény, hogy a bozzaforduló kisemberek ügyesbajos dolgaival mellegen törődött. Nem tartozott a hangoskodók közé, képviselői hivatását komolyan fogta fel és éppen ezért megbecsülés vette körül.

Tragikus halála szűles körben kellett mély részvétet Halálhíre meglepetésként hatott, mert hiszen lasszólag jó egészséggel élt és nem betegeskedett.

Honnan társának rá Budapesti volt főkapitányára

Dr. Ferenczy Tibor mióta képviselő volt, Budapest is tartott fenn lakást és ha a képviselőház ülészeit, rendszerint Budapestben tartozkodott. Legutóbb novemberben költözött fel Budapestre debreceni villájából. Vele ment felesége is.

Ferenczy Tibor vasárnap este *Laky Dezső volt közlekedési miniszter vendége volt és a miniszter Nagyboldogasszony útja 6. számú házában töltötte az estét. Innen éjjel után 4 órakor távozott. A társaság egyik tagja magánautóján vitte hazafele. Megelőzőleg Ferenczy még telefonolt a lakására, hogy elindult hazára.*

A *Szep utca és a Kossuth Lajos utca sarkán Ferenczy Tibor kocsiját az autóból azzal, hogy onnan már hazaszáll a közelben fekvő, Széchenyi u. 12. szám alatti lakására.* Utitársai ebbe bele is egyeztek. Az autó megállt, Ferenczy elbúcsúzott társaságától majd megindult egyedül a behavazott úton.

A *Nádor utca 5. számú ház előtt köhögési roham vett erőt rajta összeszedt és elterült az úton. A Nádor utcában körülfutó rendőr arra lett figyelmes, hogy az 5. számú ház előtt a földön egy uriasan öltözött férfi fekszik. Odasietett, letérdelt mellette és megdöbbenve ismerte fel a holtápadt, öntudatlan férfit, volt főkapitányát. Azonnal telefonhoz rohant, értesítette a mentőket és a főkapitányságot, pár perc múlva már ott voltak a mentők és a főkapitányság autója, segíteni azonban már nem lehetett, az orvos megállapította, hogy Ferenczy Tibor agyvérzés. Kapott s ez percek alatt végzett vele. Mire rátaláltak, már halott volt.*

Közben nagy izgalomban teltek az órák Ferenczy Tiborék lakásán. Elindulása előtt — mint említettük — Ferenczy Tibor hazatelefonált, de mivel még 3 órákor sem volt otthon, felhívták Laky Dezsőt volt miniszter laká-

sát és megdöbbenéssel hallották, hogy már két órával előbb elindult onnan.

Laky Dezső a főkapitányság központi ügyeletén érdeklődött, rosszat sejtve, hogy nem történt-e valami baj a volt főkapitánnyal és ekkor tudta meg a tragikus esetet és telefonálta meg a lakására.

Még az éjszaka folyamán értesítették Eliassy Sándor dr. budapesti főkapitányt, kinek intézkedésére kitzűttek a budapesti főkapitányság épületére a gyászlobogót.

Debrecenbe vasárnap reggel érkezett meg a halálhír, Eliassy Sándor budapesti főkapitány közölte a halálhírt a Magyar Élet Pártjának debreceni szervezetével, Rásó István vezérrel, dr. Török Tibor képviselőházi alelnöktől kapott értesítést a halál híreről.

Dr. Kólcsey Sándor polgármester intézkedésére a városházára kitzűttek a gyászlobogót.

Ferenczy Tibor pályautása

Ferenczy Tibor Debrecenben született 1881-ben, tehát 62 éves korában ragadta el a halál. Édesatyja Ferenczy Elek varmegyei aljegyző, később főszolgabíró volt. Édesanyja Szepesy Gizella, Szepesy Antal nagykereskedőnek a leánya, annak a Szepesy Antalnak, aki mint a Kereskedő Társulat elnöke tette ismertté nevét. Ferenczy Tibor Debrecenben kezdte középiskoláit a piarista főgimnáziumban. Az érettségit itthon tette le, majd Lipcsében folytatta tanulmányait, ahol kereskedelmi főiskolai oklevelet nyert. Ezt követően jogi tanulmányokat folytatott és Budapeston megszerezte a jogi és államtudományi doktorátust. 1904-ben mint joggyakorló a budapesti táblánál kezdte meg közhivatali pályafutását, majd Aradra királyi alügyésznek nevezték ki. Ott is nősült, Szathmáry Gyula aradi alispánnak a leányát vette feleségül. 1912-ben Debrecenbe helyezték át és kinevezték királyi ügyésznek. A háború kitörésekor innen vonult be a 4-ik közös huszárezredhez. Bécsbe, majd onnan a harcsteremt és végigküzdötte a világháborút. Mint százados szerelt le, kiváló haditeltjesítményeiért több kitüntetést kapott, így az ezüst és bronz Signum Laudist a kardokkal, a II. o. német vaskeresztet, a Károly csapátkeresztet.

1920-ban a rendőrség államosításakor az államrendőrség szolgálatába lépett, mint rendőrfőkapitány. Több éven át Debrecenben mint rendőrfőkapitány helyettes teljesített szolgálatot, majd a szombathelyi rendőrkörület élére nevezték ki. 1932-ben Budapestre rendőrfőkapitány lett. Ezt a fontos tiszteletét éven át töltötte be, ezalatt különösen a budapesti rendőrség szociális intézményeinek fejlesztésében, a rendőrség kiképzése terén szerzett érdemeket. 1937-ben nyugalmába vonult és akkor visszatért Debrecenbe és itt gazdálkodott. Az 1939. évi országgyűlési képviselő választások során a Magyar Élet Pártja listáján jelölték és meg is választották képviselőnek.

Parlamentari beszédeiben leginkább közigazgatási és a Tiszántúli időszaki kérdéseivel foglalkozott. A képviselőház közjogi bizottságának elnöke volt. Közhivatali és közéleti munkásságáért több ízben legfelsőbb kitüntetésben részesült. Így kétszer a legfelső dicsőre elismerésben, kitüntette a Kormányzó Úr a Magyar Vöröskereszt Erdemkeresztjével, majd a Magyar Erdemrend középkeresztjével és ehhez a csillagot is megkapta.

Több külföldi kitüntetésnek is tulajdonosa volt. Így elnyerte az olasz királyi koronarend keresztjét a csillaggal, az Osztrák Erdemjelvényt a lengyel Fehér Sas rendet és több más külföldi kitüntetést. Legutóbb a Nemzetvédelmi Keresztrel tüntette ki a Kormányzó Úr.

Dr. Ferenczy Tibor római katolikus vallású volt és Debrecenbe való visszaköltözése óta nagy szerepet vitt a katolikus egyház

életében, vezetőségi tagja volt az egyház közéleti testületnek.

Ferenczy Tibort szerdán temetik Budapesten

Dr. Ferenczy Tibort feleségén kívül három gyermeke, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. A MEP debreceni szervezet részvét-láviratot küldött a gyászoló családnak és a temetésen képviselteti magát.

Mint értesülünk, Ferenczy Tibor hült hamvait Budapesten a Kerepesi úti temetőben helyezik örök nyugalomra szerdán délután. A temetésen részt vesz a város képviselője, Szilassy László főispánnal és dr. Kólcsey Sándor polgármesterrel.

Debrecen új képviselője Nagybakay Antal

Ferenczy Tibor halála folytán őt hívják be a parlamentbe

Ferenczy Tibor tragikus halálával megüresedett az egyik debreceni képviselői mandátum. Miután Debrecen lajstromos kerület, így új választás nem lesz, hanem az 1939. évi megválasztott pótképviselők közül hívják be a lajstromos soron következőt.

Az első pótképviselő a MEP lajstromán Nagybakay Antal vasnagykereskedő volt, így most őt hívják be Ferenczy Tibor helyére.

A behívás a képviselőház szünet utáni legközelebbi ülésén történik. Mint értesülünk, Nagybakay Antal elfogadja a meghívást mert eleget akar tenni vállalt kötelezettségének, már csak a kereskedelem érde-

kében is.

Debrecen kereskedő és iparos társadalma szívesen látja Nagybakay Antalt a parlamentben. Kiváló szakferfiú, aki a közélet terén többirányú munkából vette már ki részét. Régi patriikus kereskedő család sarja, a több mint száz éves Sesztina vasnagykereskedő-cég vezetője és tulajdonosa. Kereskedelmi érdekképviselői munkában már eddig is jelentős szerepet vitt, a Kereskedő Társulatnak elnökségi tagja. Különösen nagy szívet-leléssel végzi a vöröskeresztes munkát, mint Vöröskereszt főmegbízott. Értékes egyéniség, most újabb közéleti szerephez jut.

Mit tartalmaz az új lakásrendelet

Kedden tárgyalja a 42-es bizottság

A 42-es országos bizottság kedden délelőtt tárgyalja az új lakásrendeletet a rendelettervezet (termében egyes személyeknek lakáshoz való juttatása, valamint közhivataloknak s közérdekű intézményeknek elhelyezése céljából közérdekből igénybe vehető venni annak bérlet lakását, akinek állása, vagy rendes keresetét biztosító foglalkozása nincs és nem tudja kimutatni hogy magát és családját a közrend szempontjából kifogás alá alá nem eső keresetből vagy jövedelemből tartja fenn, annak bérlet lakását, akit jogerősen elítéltek azért, mert albertbe adott lakása bérének megállapításával a bérreljárás rendelkezéseket megszegte. Ugyancsak igénybevehető annak bérlet lakása, aki maga nem lakik az általa bérlet lakásban, hanem azt egész területében albertbeadásal hasznosítja, kivéve, ha a lakást csak ideiglenes távolléte idejére adta bérletbe. Igénybevehető az egyesületeknek azok a bérlet helyiségek is, amelyekre a belügyminiszter megállapítása szerint az egyesületek működésének folytatása végett az egyesületnek szüksége nincs.

Az iroda, műterem, műhely vagy általában kereset vagy foglalkozás céljára bérlet helyiségek, ha a helyiség lakás céljára alkalmas, szintén igénybevehető akkor, ha az, aki a helyiséget használja, keresetét, illetőleg foglalkozását lakásában is akadálytalanul tovább folytathatja s végül igénybevehető azok lakása, akinek akár ugyanabban, akár más községben vagy városban más bérlet lakása is van, kivéve, ha azt a lakást olyan hozzatartója részére bérli, akinek elváltására kötelezve van, vagy ha mind a két bérlet lakás megtartása a bérletnek közérdekből is méltányolást érdemlő viszonya miatt indokolt.

Az új bérleti kijelölésével kapcsolatban elsőbbséget kell adni annak, akinek, mint közszolgálati alkalmazottnak a községben,

illetőleg városban kell laknia, a családosnak előnyt kell adni az elvált akinek nincs családja, a családosok közül viszont előnyt kell részesíteni azokat, akiknek nagyobb családja van. Az egyenlően jogosítottak között elsőbbséget kell adni a hátrányosabb helyzetűeknek és a harctéri szolgálatot teljesítőeknek.

A rendelettervezet intézkedik az üzlethelyiségek felmondása, illetőleg igénybevétele kérdésében is. Ha az üzlet vagy üzlethelyiség bérletje olyan kereskedő, vagy iparos, akit költött forgalmu árak árusítására nem jelölték ki, illetőleg az árval ellátó kereskedők névjegyzékébe nem vették, a bérbeadót az első fokú iparhatóság az üzlet, üzem vagy általában a nem lakás céljaira szolgáló helyiség bérletének megszüntetésére és az általa kijelölt személy részére való bérbeadására határidő kitűzése mellett felszólíthatja.

Nincs helye ennek a rendelkezésnek abban az esetben, ha a bérlet hitelt érdemlően igazolja, hogy a költött forgalmu árak árusítása a kereskedők kijelölését, illetőleg a névjegyzék közlételetét megelőző üzleti évben üzleti forgalmának 60 százalékát nem érte el. Ilyen esetben az előjáróság a szükséghez mérten a Kereskedelmi és Iparkamara meghallgatása után határoz. Ha a bérbeadó a helyiség bérletét a kitűzött határidő alatt nem mondja fel és a hatóság által kijelölt személynek nem adja bérbe és eljárását az első fokú iparhatóság előtt nem igazolja, vagy a felmondás bármilyen okból eredményre nem vezetett, a hatóság elrendelheti a helyiségnek az általa meghatározott személy részére való igénybevetését. A bérlet személyének kijelölése miatt ugyiszintén a kijelölés vagy az üzlethelyiség igénybevétele iránt előterjesztett kérelmet elutasító határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye. Az új bérleti kijelölés tárgyában hozott határozatot a kereskedelmi és

DEBRECZEN 3. OLDAL 1943. I. 5.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ

kozlekedési miniszter, illetve az iparügyi miniszter felülvizsgálhatja és a bérleti kijelölése tárgyában hozott határozat megsemmisítésével más bérlet is jelölhet ki.

A megszökött és a Vatikánban jelentkező angol hadifoglyot kicserélték egy olasz hadifoglyó a tisztjei

Róma, január 4. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda vatikáni tájékoztatója közli, hogy egy olasz hadifogságban lévő angol altisztet, aki a foglyatárból megszökött s kb. két hónappal ezelőtt a Vatikánban jelentkező, az olasz kormányval kötött egyezség alapján kicseréltek egy angol foglyóban lévő olasz altisztet és repülőgépen Rómából Angliába vitték a foglyot.

A vatikáni államtitkárnak két tisztviselője vezette a repülőterre és az egyik tisztviselő az angol altisztet Lisszabonig kísérte. (MTI)

Bényei Zoltán ügyészségi elnök gyászja

Súlyos csapás érte Bényei Zoltánt, az ungvári királyi ügyészség elnökét, volt debreceni ügyész. Édesanyja, özv. Erdőbényei Bényey Gyuláné sz. Pónyi Szabó Margit urasszony 73 éves korában hosszú szenvedés után Debrecenben meghalt. Az elhunyt nagyszony férje debreceni törvényszéki tanácselnök volt s hét évvel ezelőtt halt el.

Öz. Bényey Gyuláné utolsó kívánsága az volt, hogy szeretett férje mellé temessék. Fia ezt a kívánságot teljesíti és édesanyja hült hamvait a köztemetőben apja földi maradványai mellé helyeztetni orok nyugalmára. Bényey Zoltán ügyészségi elnök édesanyja halálakor éppen Debrecenben tartózkodott.

Az elhunyt nagyszony ravatalánál dr. Farkas Pál lelkipásztor mond beszédet.

Időszzerű kislexikon

A Don-folyó. Tula kormányzóságban az Ivanov-tóól ered a 2134 kilométer hosszú folyó, amelynek partján ma a nagy Don-könyökben" a magyar csapatok állanak, 700 kilométerrel rövidebb, mint a Dunán. Vízterülete, vagyis az a terület, amelynek vízei, patakok, folyók beömlenek, csak fele a Dunának. 430.000 négyzetkilométer ez a vízterület, tehát jóval több mint Nagy-Magyarország területe. Moszkvától körülbelül kétszáz kilométerre délre ered. Keleti partján fekszik Voronyezs amely fontos hídfőállás. Voronyezs alatt körülbelül száz kilométerre választja el a Volgától. A folyó esése kicsi, nagyvonzatonyos, ezért hajózása nehéz. Sztalingrád után visszakanyarodik és Rosztovnál ömlik az Azovi-tengerbe, a Fekete-tenger kis beltengerébe. A folyóval kapcsolatban meg kell említenünk, hogy télen nem fagy be egészen, csak a két szélén, középen mindig marad egy szabad rész. Ezt úgynevezett "jéghidaknak" híadják át a támadó csapatok.

— A tolatómozdony elé ugrott és a kerek darabokra vágta Kispesztén a vasúti átjárónál öz. Stern Istvánné 76 éves asszonyt.

Debrecen harmadik lett a leventék jégkorong tornáján

Hétfőn délután fejezték be a budapesti városligeti műjégy pályán a leventék válogató jégkorongtornáját. Az utolsó mérkőzést Kassa és Debrecen leventéi vívták. A játék Kassa 7:0 arányú győzelmével végződött.

A leventék válogatott jégkorongtornájának győztese a kassai együttes lett három ponttal. 2. Budapest csapata 3 ponttal, 4:3-as gólaránnyal. 3. Debrecen csapata, pont nélkül 1:9-es gólaránnyal.

—ooOoo—

Hatálos ítélet Amerikában

Amsterdam, január 4. Mint a brit hírszolgálat jelenti, az északamerikai hadbíróság most mondta ki az első halálos ítéletet. Glasgowban a hadbíróság két év alatti halálra ítélte egy néger tizedest, mert meggyilkolt egy külföldi tengerészt. (MTI.)

—oo—

HEI MŰSOR:

Kedden: Ártatlan vagyok, B) bérlet.

Szerdán délután: Ártatlan vagyok, (Rendés helyátrak).

Este: Aranysárga falevél, Orosz Julia vendég szereplésével. Emelt helyárak.

Csütörtökön este: Az esküvőn én is ott leszek, C) bérlet.

Pénteken este: Vén diófa. Fiszviselőest.

FILM

Az Apolló mozgószínház a „Döntő mérkőzés” című érdekes meséjű, kiűnően rendezett olasz filmet mutatja be. A mindvégig lebilincselő jelenetekben kitűnő szereplőgárda arat sikert. A kísérő kultúrfilm és híradó elsőrangú.

„Egy szív megáll” a címe a legújabb Karády-filmnek, melyet sajtóbemutató keretében láttunk az Apolló mozgószínházban. A legújabb Karády-film egyben egyike a legjobbaknak is, talán egyik darabban sem játszik ilyen érett művészettel, izzó asszonyisággal ez a nagyserű filmszínház. Partnerei egy feltűnő színésztől zaklatott férj szinte patológikus alakjában Uray Tivadar és Nagy István, aki ezúttal fiatal orvos-professzort alakít. A sötét izzó drámában Halmay és Pethes jelenetei jelentik a humor aranyzárait és ezúttal sokkal bőségsen csendülnek fel a Karády énekszámok is. A darabnak nagy közönség sikere lesz.

Csokonai Színház

Ezek kacagták végig az

Ártatlan vagyok

elragadóan vidám bohózat-újdonosgot!

Kedden este B) bérletben, szerdán d. u. bérletben

Csak egyetlen estén, szerdán

OROSZ JULIA

a m. kir. Operaház kiváló művésznőjének vendégfellépésével az

Aranysárga falevél

Tánciskolák

* Schaff tánciskolájában, a Koronában az új tanfolyam ma este kezdődik. Holnap 5 órától kezd.

* Kúrné Mária Magda táncintézetében 6-án kezd a 6-9 óráig. Péterfia 30.

* Vattay Margit tánc- és mozgásművészeti iskolájában január 4-én diákközlön kezdődött.

Hétfő éjszakai jelentés a keleti front helyzetéről

Berlin, jan. 4. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következő tudósítást közli a keleti arcvonal helyzetéről:

A keleti arcvonalon a Kaukázustól egészen Ilmen-tólig vasárnap az időjárás nagymértékű rosszabbodása hátráltatta a harc eseményeket. Ebben az évszakban szokatlan erős olvadás, valamint a szörványos havazások következtében az utak erősen feláztak és helyenként teljesen járhatatlanná váltak. Az éjszakai fagyok jégkéreggel borították az utakat ami rendkívül megnehezítette a csapatok és az utánpótlás mozgását. Nagyobb harc események csak a Don és a Volga közötti térségben voltak. Itt ellentámadással elhárítottunk erősebb bolsevista támadásokat és elfoglaltunk két helységet.

A Don nagy kanyarulatában a bolsevisták összefüggéstelen támadásaival szemben tartottuk és kiépítettük azokat a vonalakat, amelyeket német harcserportok az előző nap megszerettek.

Moroszovszkije térségén a Szovjet összpontosított erősebb támadásait elhárítottuk és nagy veszteséget okoztunk a bolsevikeknek.

Sztalingrád mellett meghiúsítottuk a bolsevikiek kisebb támadó vállalkozásait. Az ellenség itt 7 páncélost veszített, ezek közül négyet a nehéz német elhárító lövedékek gyújtottak fel.

Tovább északra a bolsevisták összpontosított támadást kíséreltek meg egy hídfő ellen. A kiféldött heves harcban az olasz

és német csapatok az esti órákig a szovjet csapatok messze kitudult állásokon túl visszavetették.

Bellj térségben támadásunk tért nyertek. Egy nagyobb helységet, amelyet a bolsevikiek elkeseredetten védelmeztek, rohammal elfoglaltunk. Az ellenség kétségbeesett ellentámadásait visszavertük és veszteségeket okoztunk neki.

A Vélkije Luki támaszpontért folyó harcokban vasárnap este a támadó kötelékek nyomásának enyhülése volt érezhető. Nyilvánvaló, hogy a támaszpont megszerzésére irányuló hiábavaló kísérletekben szenvedett óriási vérvesztéseik miatt friss erők odaérkezését várják.

Vasárnap kisebb vállalkozásokban a szovjet csapatok jelentékeny vereségeket szenvedtek. Két harcocsit veszítettek, amelyek a páncéltörők jól célzott találataitól kilyguladtak.

Az Ilmen-tóli délkeletre a szovjet csapatok ezrednyi erővel támadtak, de minden siker nélkül. Alkonyatkor a szovjet csapatok páncélos támogatással nyomultak előre. A német csapatok tervszerűen, a szárnyak felé, kitértek előlük, majd amikor a szovjet páncélosok az egyik páncélos ellen védő árok előtt megakadtak, a szárnyak felől körülzártuk őket. Megsemmisítettük folyik. (MTI.)

Wallace és Wilkie „tanácsai”

Washington, január 4. Wallace, az Egyesült Államok al-elnöke az egyik amerikai újságnak nyilatkozatot adott a jelenlegi háború utáni béke fenntartásának problémájáról. Nyilatkozatában a béke fenntartása és megőrzése végett főszerzőként nemzetközi légi erő létesítését, valamint a nemzetközi események és fejlemények ellenőrzésére nemzetközi hatóság alakítását ajánlja.

Newyork, január 4. Wilkie beszédet mondott s hangoztatta, hogy több cselekedetre és kevés

beszédre van szükség. Ajánlotta, hogy a szövetségesek létesítsenek nagytanácsot, amely azonban ne „papírtanács” legyen, hanem valóban működő és határozatait ne merüljenek ki abban, hogy egyesek meghozzák, a többiek csupán támogatják. Szerinte olyan tanácsot kell létesíteni, amely irányítja a nagy hadászati cselekedeteket. Ebben a tanácsban valamennyi nemzetnek képviselőt kell magát, akik a harcok fősúlyát viselik. Wilkie szerint tanulmányozni a kínaiaktól és a bolsevistáktól,

Hőhullám, 44 fokos meleg Északamerikában

Buenos-Aires, január 4. Egész Dél-Amerikát nagy hőhullám borítja. Argentína északi vidékein 44 fokos a meleg. Brazília déli részéről is a tartós szárazság következtében 50 százalékgig terjedő terméskárokat jelentenek. (MTI)

HIREK ÉSZAK-AFRIKÁBÓL

A tuniszi francia főbiztos hűségét fejezte ki Pétain iránt. — Anglia északafrikai minisztere megérkezett. — 142 arab tuszt agyonlőttek

Vichy, dec. 4. (NTI): Estaba tengernagy, tuniszi főbiztos újdíkt üzenetében Tunisz lakossága nevében hűséget és engedelmességét fejezte ki a kormány iránt. Amsterdam, jan. 4. Az Exchange Telegraph jelentése szerint Mc Millan, Anglia új északafrikai minisztere megérkezett főhadiszállására és megkezdte szolgálatát.

Páris, jan. 4. Lapjelentések szerint francia Észak-Afrikában az angol-amerikai katonai parancsnokságok 142 arab tuszt agyonlőttek, mert az arab lakosság nem hajlandó támogatni az angol-amerikai csapatokat.

London, jan. 4. A „Küzdő Franciaország” mozgalom szóvivője kijelentette, hogyha De Gaulle és Giraud tábornok között Észak-Afrika kérdésében megállapodás jön létre, akkor ebben a megállapodásban tervbe kell venni az Észak-Afrikában jelenleg működő francia gyarmatbirodalmi tanács működésének a felfüggesztését.

Az angol hírhozó jelentése szerint De Gaulle még nem kapott választ december 2-iki jegyzékére. Giraud ideiglenes válaszában közölte, nagyon örülne, ha találkozhatték DE Gaulle-al, de hozzátette, hogy alaposan meg kell

vizsgálni De Gaulle néhány javaslatát. (MTI.)

Róma, jan. 4. Mint a Popolo di Roma Stockholmon át jelenti, a londoni Economic az északafrikai helyzettel és De Gaulle kijelentésével foglalkozva ezeket írja:

— Az Algírban eldőrdült reververlövések megölték ugyan Darlant, ezt a nagyarányú és opportunus tengernagyot de nem tudták megoldani a kialakult bonyolult helyzetet. A legutóbbi értesülések szerint ez a francia egység, amelynek megvalósulásában a Londonban működő francia csoport tagjai reménykednek — még nagyon messze van a megvalósulástól. Ennek az egységnek a megvalósulását csak hosszadalmas és fáradságos munkával lehet előkészíteni.

Lisszabon, jan. 4. (Stefani) A Philadelphia Record című észak-amerikai újság foglalkozik azzal a hírrrel, hogy az amerikai csapatokat Dakáriban és más helyeken igen hűvösen fogadták és keletlenül viselik jelenlétüket. Megállapítja a lap, hogy az Egyesült Államok veszteségek külföldi tekinthetők és ennek okát az északamerikai külpolitikát tervedében keresi és megállapítja, hogy Észak-Amerika teljes mértékben elvesztette azt a bizalmat amelyet eddig élvezett. (MTI.)

Az olasz sajtó Kállay miniszterelnök nyilatkozatáról

Róma, jan. 4. Több olasz lap ismerteti azt a nyilatkozatot, amelyet Kállay Miklós miniszterelnök a kül- és belpolitika kérdésével kapcsolatban a magyar sajtóban tett.

A Voce d'Italia „Változatlan irányelvek a magyar külpolitikában” cím alatt ismerteti a miniszterelnök nyilatkozatát, kiemelve, hogy a magyar kormány

Mérleget, adóbevallást készít
a Könyvelési Szakiroda
Vörösmarty-utca 24.

jó külpolitikát kíván folytatni a már megjelölt irányelvek alapján és jó közgazdaságot akar biztosítani az országnak, valamint igyekszik továbbfejleszteni az ország fegyveres erejét.

Az értelmiség női erői termelőmunkában

Két héttel ezelőtt tettek esküt Budapesten az önkéntes női honvédelmi munkaszervezet toborzó hűgylet és komoly honvédelmi szempontból fontos munkájuknak már meg is van az elvárt jelentős eredménye.

Most érdekes társadalmi mozgalom indult meg a NŐHM toborzó munkájával kapcsolatban. Az intelligencia asszonyait s leányait különösen azokat, akiknek nincs elfoglaltságuk, kívánja a mozgalom a termelő munkába bekapcsolni. Hírek szerint különösen az értelmiség fiatal asszonyait öhajtanák meghatározott műszaki és gyári munkára kiképezni. A szellemi és fizikai adottságuk alkalmassá teszik őket erre a munkára.

Az érdekes társadalmi mozga-

lom kezdeményezői már a legközelebbi időben lépéseket tesznek a honvédelmi munkaszervezet toborzó hűgylet és komoly honvédelmi szempontból fontos munkájuknak már meg is van az elvárt jelentős eredménye. Az az elgondolás, hogy a termelő ipari munkából az értelmiség női erői is kivegyék részüket, nagyon vonzó, egyszerű, mind a nők részére is célszerű. Egy-egy nagyipari vállalat, vagy üzem raktárosi, vagy felügyelői állása feltétlenül van olyan érdekes, vagy jövedelmező, mint a varró, vagy frígép mellett munka. A magyar középosztálybeli nők általában szellemi és etikai értékei pedig még különösen is hozzájárulnak a végzett munka egyre növekvő eredményével.

Tudományos kutató intézet létesül a Horthy-csúcson

Érdekes terv valósul meg a közeljövőben Magyarországon a Horthy-csúcra tervezett hegyi obszervatórium és magashelyi kutatóintézet felépítésével. Negyedszázada annak, hogy Simai professzor felvetette a magyar „Rockefeller-Intézet”-nek egy különböző irányú kutató intézetnek tervét, mely módot nyújtana a fiatal tehetségeknek kísérleteik végzésére.

Most részben megvalósul az érdekes és Magyarországon úttörő jelentőségű terv. A 2305 méter magas Horthy-csúcra,

házánk legmagasabb hegyére tervezik felépíteni a tudományos kutató intézetet, amely nemcsak a meteorológia szolgálatában állana, hanem egyúttal alkalmat nyújtana arra, hogy ott orvosok és természetkutatók biológiai és fiziológiai vizsgálatokat végezzenek. A tudományos mozgalom Bányffy földművelésügyi miniszter a legmelegebben pártolja és a szükséges előmunkálatokkal már megbízta a Meteorológiai Intézet igazgatóját.

A trianoni határon innen is túlnan is megházasodott

Azt hitte, hogy az egyik országban kötött házasság érvénytelen a másikban.

Doktor János beregrákosi születésű gazdasági cselédet, ketős házasság bűntette miatt vont felelősségre az ungvári törvényszék.

Doktor János 1926-ban az egyik Nyíregyháza melletti faluban, ahol fivére lakik, megismerkedett Juhász Annával, akivel Ajak községben 1926 decemberében házasságot kötött. Négy gyermek apja volt már Doktor János, amikor összeesetett feleségével s anélkül, hogy törvényesen elvált volna tőle, 1932-ben visszaházasodott a trianoni Magyarországról az akkori Csehszlovákiába.

Nagydobrony községben megismerkedett Bodnár Juliával és megkérte az akkor 27 éves leány kezét Persze elhaltatta előtte nő volt és 1933-ban új szerelmével házasságra is lépett. Ebből a frigyből három gyermek jött a világra. Időközben azonban a Csonkamagyarországon maradt feleség kutatni kezdett eltűnt férje után s amikor megtudta, hogy hitvestársa hűtlenné lett hozzá, feljelentés tette ellene.

A bűnperben már több ízben tüzött ki főtárgyalást az ungvári törvényszék, de mert a vádlott nem jelent meg, a tárgyalás meg tartására és ítélethozatalra csak most került a sor.

Doktor János a törvényszéki tárgyaláson azt hozta fel védelmére, hogy mielőtt másodízben is meg akart nőszülni, a nagydobronyi cseh körjegyző előtt fölfedte titkát, de a jegyző azt mondta, hogy a Magyarországon kötött házassága érvénytelen, nyugodtan, illetve büntetlenül vezetheti utárhoz új választottját, nem lesz ebből semmi baja.

Az ungvári törvényszék a vár és védelem meghallgatása után hathavi börtönbüntetést szabott

le az új esztendő kulcsa. Ezzel s címmel közli a „Magyar Katonaujság” legújabb számának vezető cikke azokat az irányelveket és szempontokat amelyek az új esztendőre való felkészülést szolgálják. Sok érdekes cikk, riport, híryanag és nyugodtalan képesmelléklet tesz változatosabbá a legújabb, tizenkétoldalas számot is, amelynek ára változatlanul tíz fillér. Kap ható mindenütt.

A szabadlábban levő elítelt jogos büntetésének megkezdésére január 15-ig haladékat kapott

—ooOoo—

Magyar Finn-est

A Magyar Finn Társaság női szakosztálya hétfőn este a Gellért-szállóban előadói estet rendezett. Az esten nagy előkelő közönség élen ott voltak: Woorima Arne budapesti finn követ. — Szentmiklóssy Szabó György, Magyarország helsinki követe, — Stolpa József államtitkár és felesége, Homonnay Tivadar főpolgármester és felesége s sokan mások.

Az estélyen Nagy Emilné, Gáner Mária megemlékezett a finn és magyar katonákról, a finn Lotta szervezet hősi halottairól. Keresztes-Fischer Ferencné a belügyminiszter felesége finnországi útjáról tartott előadást. A műsort Martzy Johanna hegedűművésznő és Katona Mária zongoraművésznő zeneszámokkal egészítették ki.

—oo—

Az új esztendő kulcsa. Ezzel s címmel közli a „Magyar Katonaujság” legújabb számának vezető cikke azokat az irányelveket és szempontokat amelyek az új esztendőre való felkészülést szolgálják. Sok érdekes cikk, riport, híryanag és nyugodtalan képesmelléklet tesz változatosabbá a legújabb, tizenkétoldalas számot is, amelynek ára változatlanul tíz fillér. Kap ható mindenütt.

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS!

A GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA január 2-án reg 8 órától január 9-én reggel 8 óráig: „Nap”, Piac-utca 1. Telefon: 27-73. „Arany-Egyszarvú”, Kossuth-utca 8. Telefon: 24-96. „II. Rákóczy”, Miklós-utca 55. Telefon: 23-43. „Sztankay”, Szent Anna-utca 64. Telefon: 25-58.

„Levetted-e a gondot azoknak válláról, akiknek családíói a mi biztonságunkért és életünkért harcolnak?”

Tedd meg kötelességeid; adakozzál bőségesen a honvédcsaládok javára!

A Tankerületi főigazgató felhívása négy debreceni iskola legidősebb növendékeinek

A Fazekas Mihály állami gimnázium, a református főgimnázium, a női felsőkereskedelmi iskola, a Svetits leánygimnázium VI—VII—VIII osztályú tanulói jelentkezzenek január 6-án, tehát holnap délelőtt 10 órakor az iskolájuk igazgatóinál.

Tankerületi kir. főigazgató.

Vizkereszt ünnepe, szerdán délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet lesz az evangélikus templomban, délelőtt 11 órakor úrvacsoraszóval. Prédikál dr. Pass László. Istentisztelet után külmiszió offerérium a Kinában levő magyar evangélikus misszió javára.

Az olasz kormány elhatározta, hogy hadi pótilletményt adnak az állami tartományi és városi tisztviselőknek, valamint a népjóléti és szociális intézmények tisztviselőinek hozzájárulásként családtagjaiknak, a kiűrt városokból való elszállítási költségeihez.

Naptármegváltás. Ifj. Székely Szűcs Sándor kályhás-mester 50 pengőt adományozott a Vöröskeresztnek naptármegváltás címén. A példa követésre méltó! Kereskedőink, iparosaink a közönségnek adandó naptár költségeit ajánlják fel a Vöröskeresztnek!

Turchányi Gabriella, a debreceni tanítóképző intézet növendéke nyerte meg a Balatoni Intéző Bizottság pályázatát, melyet középiskolai tanulók számára hirdettek ki a Balatonnál foglalkozó dolgozat megírására. A debreceni diáklány határozott írói tehetségre valló művel több mint ezer dolgozat közül nyerte el az első díjat.

Meghalt Kemencs Ilés bencés főigazgató. Dr. Kemencs Ilés bencés szerzetes, a budapesti vidéki tankerület királyi főigazgatója, a Magyar Erdemrend középkeresztjének ismételt kormányzó elismerésének a bírómása, a Szent István Akadémia tagja, az Emericana Nagyszabású Rend kommandátora, a Magyar nevelés kiváló munkása Sopronban elhunyt.

A Délvidék felszabadulása idején Zenta városába Dudás György honvéd vonult be elsőnek. Az ünnepek alatt sürgönyhordó kopogtatott be Dudás György édesanyjához Békéscsábára és Zenta város polgármesterének aláírásával ellátott értesítést adott át az öregasszonynak, amely arról szólt, hogy Zenta város közönsége 1000 pengőt küldött karácsonyi ajándékként a boldog felszabadulás emlékére Dudás György honvéd édesanyjának.

Naptár

Havas léptekkel itt a Január,
Erkező teltre fehér kapu vár.
Mint táncos násznagy Február itt volt,
Nap nyomán támadt ködmönén kis folt.
Március köszönt vidám Jöreggel!
Csókja arany volt, mindenkit kedvelt.
Gyöngyvirág libben a Május haján,
Párját keresi a fiú, a lány
Június a fény, Szagos kert, város,
Méhék dalától zsong az akácus.
Lassan elmarad vizsga, lámpaláz,
Július: pipacs, aratás, kalász.
Augustus díszbe körte meg szőlő,
Nyilat szivedbe Amor jön, ó ló.
Rád köszönti az Eledet nyarát.
Október derűs, lakai, vigalom.
Virággal rakva róna, völgy, halom
November egyben bánat és öröm,
Családi pótlék — családi öröm,
Orgonát nyit a napos December —
— Sohse halunk meg! — kacag az ember.

HEGYALJAI KISS GEZA.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon a Déri-múzeumban január 8-án, pénteken 5 órakor előadást tart dr. Fest Sándor egyetemi ny. r. tanár „Shakespeare”, 6 órakor dr. Soós Béla egyetemi ny. r. tanár „A Krisztus és az Antikrisztus” címen Belépés díjlan. Megjelenését kéri jóismerőseivel együtt, hazafias tisztelettel a rendezőbizottság elnöksége.

A Szent Erzsébet Egyesület Vizkereszt napján, 6-án délután 5 órakor megismétli ifjúsági zártkörű ünnedülnáját Vattay Margit táncintézetében (Kossuth-utca 11). A táncünnep után az egyesület tagjai és vendégeit szívesen látja az elnökség.

14—15 éves fiúkat állítanak hadimunkába Angliában. Mint az angol híriroda jelenti, az angol hadügyminisztérium felhívja a 14—15 éves fiúkat vállaljanak technikai szolgálatot a hadseregben mint acélmunkások, forrasztók és egyebek.

Két napfogyatkozás lesz ebben az évben. A február 5-re virradó éjszaka ebben az évben teljes napfogyatkozás lesz. A tüneményt csak a Csendes-óceán északi részén, valamint Japánban és Alaskában lehet észlelni. Augustus 1-én újabb napfogyatkozás következik: ez alkalommal a hold fedi el körülbelül a napot. Ezenkívül két részleges holdfogyatkozás lesz, az egyik februárban, a másik augusztusban.

Lassányi József temetése. Nagy részvét mellett temették el hétfőn délután Lassányi József gyógyszerészt. A díszravatalozó teremben felállított ravatal előkelő gyászközönség vette körül. Sorakban ott láttuk dr. Vásáry István ny. polgármestert, dr. Reke Gusztáv tisztifőgyészt, dr. Loessl János egyetemi magántanárt, dr. Erdélyi Pál egyetemi magántanárt, dr. Mihalovits Jenő és dr. Arany Sándor gyógyszerészeket, dr. Imre Gábor OTI főorvos, dr. Gálbory Sámuel MÁV főorvost, a Debreceni Úri Vádásztársulat tagjait, élükön Varga László és Duronelly Olivér gyógyszerésztársulati tagokkal és igen nagyszámú előkelőséget. A ravatal felett Baja Mihály ref. lelkész imádkozott. Az ima után gyászkozsira helyezték a koporsót és a sírhoz kísérték.

Mélyszégyen fájdalomunkban porig sujtva, de jó Istenünk bölcs akaratában megnyugodva jelentjük, hogy a legjobb férj, a legfigyelmesebb gyermek, a szerető testvér, a kötelességtudás mintaképe

Dr. Schwarcz György ügyvéd

december 11-én, távol szeretteitől, öccse karjai között 32 éves korában, hazánk iránti kötelességteljesítés közben visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Debrecen, 1943. január 4.

özw. dr. Schwarcz Györgyné Krémer Zsuzsa, felesége; dr. Schwarcz Arthur és neje, szülei; dr. Schwarcz Sándor, a testvére, özw. Krémer Gyuláné, anyósa; Schwarcz Teréz nagynénje a gyászborultrokonság nevében is.

Részvételezők mellőzését kérjük!

Letartóztattak megvesztegetés miatt egy lökereskedőt

A debreceni vizsgálóbírószágon dr. Nyerges Miklós bíró letartóztatta Fagyal Imre vámospécsi lökereskedőt, akit azzal vádolnak, hogy vámospécsi gazdák től pénzt vet fel arra a célra, hogy a szénát és szalmát vásárló bizottságot megvesztegesse, részint, hogy a szénát magasabb árban vegyék át, vagy pedig ne vegyék igénybe.

A csendőri jelentés szerint 20 gazdától vett át pénzt egyik társával együtt, aki ellen szintén megindult a bünvádi eljárás. Fagyal a csendőrség előtt beismerő vallomást tett, de a vizsgálóbíró kihallgatáson már tagadta, hogy ő vett volna el pénzt a gazdaktól, a társa csinálta mindent, akitől csak tíz pengőt kapott.

Feltörték a tengerigőrgőjét Deczki János miképecsi gazdálkodónak és elhordták hat zsák tengerit. A lopást özw. Ballai Gáborné és Vékony Imre követték el. A tengerit Ballainé lakásán tartották. A tettesek ellen megindult a bünvádi eljárás.

Hirtelen halál a Lorántffy-utcán. Klein Julia 32 éves Lorántffy-utca 20. szám alatti lakos tegnap este a lakásán hirtelen rosszul lett. Megtáborodott, néhány lépés után összeesett és meghalt. Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították. Az orvosi vizsgálat szerint a halált szívszélhűdés okozta.

A legidősebb magyar gazdaszt. 100-ik életévét töltötte be garamszegi Péczy Lajos, a nagyváradi latin szert. püspökség nyug. jószágkormányzója január 3-án Berettyóújfaluban. Ipolyi Arnold, majd Schlauch Lőrinc püspökök alatt vezette a püspöki uradalmat. A nevezetes évfordulón az ország minden részéből elhalmozták jókívánataikkal a köztisztviselők álló jubileumát, a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete pedig Czece László vezetésével küldöttségileg üdvözölte.

A tréfa rossz vége. Pécsudvard községben az a népi szokás, hogy disznótoros vacsorák alkalmából a falu legényei állíthatják ötenek és ilyen farsangi maskarában végigjárják ismerőseiket. Ennek a falusi jószokásnak áldozott Kutivác György fiatal gazda társával. Tréfás látogatásaik során eljutottak Sallai László szeszfőzdéjébe, ahol Kásádác Ádám pálinkát főzött. A fiatal legények tréfálkozni kezdtek Kásádác Ádammal, aki ugyancsak tréfából meggyújtott egy szál gyufát és Kutivác kender álszakállát meggyújtotta. A kenderkőc lángra gyulladt és a fiatalember arcán súlyos égési sebeket okozott. Kórházba szállították.

Erős földrengést éreztek Zágrábban, de kárt nem okozott a rengés. A földrengésjelző készülékek Zágrábtól 280 kilométernyire jelezték a földrengést. Valószínűleg a tengerparton volt pusztító földrengés, de jeleket nem kaptak.

Borotválva elvágta 13 éves idegbeteg fiának nyakát Markos Mária kiskorúdi lakos, mert az dührohamban ütlegelte anyját. Feltételek elkövetése után az anya felakasztotta magát. Az öngyilkosságot azonban sikerült még idejében megakadályozni és a beteg gyereket is meggyógyították. A Kúria most végső fokú másfélévi börtönrre ítélte az anyát.

Két farkast lőttek Barabás vidékén. Zsendieske János Hovatini községi lakos ejtette el a két hatalmas farkast és az értékes prémet kívül megkapta farkasonként a 100 pengő díjat is. A környéken 36 rókat is lőttek.

Hegedüs Lóránt temetése

Budapesten hétfőn délután nagy részvét mellett temették el Hegedüs Lóránt titkos tanácsos, ny. pénzügyminisztert, a TEBI elnökét.

A Kerepesi úti temető halottasházában a koporsó előtt Ravasz László püspök végezte a szertartást. Csizik Béla államtitkár a pénzügyminisztérium nevében búcsúztatta Hegedüs Lórántot, Fabinyi Tihamér nyu. miniszter a felsőház és a TEBI nevében mondott búcsúbeszédet. Kresz Gusztáv a Tudományos Akadémia, Rédey Tibor a Kisfaludy Társaság, Gáspár Jenő a Sajtókamara, Benda Jenő a Pesti Hírlap nevében búcsúztatta.

A beszédek elhangzása után Hegedüs Lóránt holttestét felesége és leánya mellé helyezték örök nyugalomra.

Hatvan gram sevenallal megmérgezte magát egy apolóno

Szántó Teréz 21 éves apolóno tegnap éjszaka az Augusztaszanatóriumban levő lakásán 60 darab grammos sevenallal megmérgezte magát. Tettét nem sokára észrevették és első segélyben részestették, majd a belgyógyászati klinikára szállították. Állapota súlyos. A rendőrség megindította a vizsgálatot az öngyilkossági kísérlet okának és körülményeinek tisztázására.

A rögtönítelő bíróság elé került Beregszászon Kosán István és Bóra János napszámos, mert este betörték Illésné Gyábor vezérőrnagy villájába és azt kifosztották. A tárgyaláson a vádlottak tagadták, hogy az elsötétítés ideje alatt követték volna el a betörést. A bíróság nem látta bizonyítottnak, hogy az elsötétítés ideje alatt hatoltak a villába és így a két betörő ügyet a rendes bíróság elé utalta.

A török vagyonváltásigot igen szigorúan hajlják be és megkezdik a vagyonok lefoglalását azoknál, akik még nem fizettek. Azokat az adóköteleseket, akik adójukat a határidőre nem fizetik be, kényszermunkára viszik.

Ismeretlen tettesek kifosztották a marosvásárhelyi törvényszék bűnjelkamaráját. Ismeretlen tettesek betörték a marosvásárhelyi törvényszék bűnjelnyilvánartó kamarájába, onnan negyven kiló talpanyagot és cipőbőrt loptak el. Ez a bűnanyag egy bűnper bűnjelnyilvánartó volt a kamarában és 8000 pengő értéket képviselt. A rendőrség erőteljes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

Huszonhét esztendeig vándorolt a puskagyólyó egy orosházi tőzharcos szervezetében. Tőzn Antal orosházi gazdálkodó 1915 szeptemberében az olasz fronton puskagyólyótól megszabadult. A lövedék a gerinctől balra hatolt be. Jókora darab húst kivágott a golyó Tóth testéből. Háromhónapi ápolás után ismét a harctérre került, ahol 1916 év májusában a balvállán érte egy golyó. A háború után egészségesnek érezte magát s sérüléseinek nyoma sem volt. Nekilátott: a munkának. mint a többi egészséges gazdember. 1919 december 25-én, karácsony napján Tóth Antal testéből a hónaljban kipottyant az a golyó, amit másodízben kapott az olasz fronton. Tóth utána nyugodtan folytatta mindennapi munkáját. Most decemberben Tóth Antal jobboldali lágyékán felpattant a bőr és huszonhét esztendő után kiesett az első sérülést okozó lövedék. Tóthot — minthogy fájdalomról sohasem panaszkodott kórházban sohasem röntgenezték és a sérülés formájából annakidején arra nem kérték tette, hogy a lövedék nem maradt a testben. Tóth Antal emlékei között őrzik a testéből esodálatos módon előkerült két puskagyólyót.

GYÁSZROVAT

Özv. Koroknay Lajosné Szilágyi Eszter 80 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 1/24 órakor lesz a díszravatalozó temetőben ugyanazon az átszállított szerető férje, szülei, veje és unokája hamvai mellé. Lakás: Honvéd-utca 4. Gebauer cég rendezi.

Id. eszterfalvi Farkas Lajos nyug. állami tanító 64 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a köztemető II/a ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Csörsz-u. 5. Dankó temetkezés.

Simon Béla 62 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 2 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Özv. erdőbényei Bényey Gyuláné Fonyi Szabó Margit, ny. törvényszéki tanácselnök özvegye 74 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Magoss György-tér 29. Pusztai temetkezés.

Erdős Károly ny. MÁV pályamester 82 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető II/a ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Lehel-u. 17. Pusztai temetkezés.

Ötő Lajosné Nagy Mária 42 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután félháromkor lesz a köztemető II/b ravatalozójából r. kat. szertartással. Lakás: Regányi-u. 18. Pusztai temetkezés.

Omnibuszvonatok bonyolítják le a forgalmat Berlinben. Felső vezetéssel bíró, háromtenegyelű omnibuszok, melynek ketts pólkocsija fékkel van ellátva.

HIRDETMÉNY.

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy a Csapó-utca-köztemetői vonalon 1943. január 5-től kezdve a Tűzriaktanya és a Kassa úti útkeresztezés között 16 óra 36 p-től 18 ó 58 p-ig közlekedő kocsik közlekedését megszüntetjük.

Az üzletigazgatóság.

43-943.

Hirdetmény

Debrecen és Vidéke Ipartestület tudomására hozza az érdekeltektől ipartestületi tagoknak, hogy az alapszabály 5. §-ának értelmében elkészítette azoknak az iparosoknak a névjegyzékét, akik két évet meghaladó tagdíjhátralékkal fennállása következtében sem tanácskozási, sem szavazati joggal nem rendelkeznek.

A névjegyzékben foglalt adatok ellen az érdekeltek felszólalással élhetnek.

Megtekinthető az Ipartestület hivatalában a hivatalos órák alatt 9-1-ig, ünnepnap kivételével.

Debrecen, 1943. január hó 4-én.

Galamb Sándor Lechner Lajos elnök. titkár.

16-1943.

Meghívás

A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség 1943. évi január hó 10-én, vasárnap délelőtt 9 órakor József kir. hg. u. 26. szám (emeleti) tanácstermében tisztújító nagygyűlést tart, melyre a hitközség összes választójoggal bíró tagjait tisztelt meghívom. Debrecen, 1943. január 4. Választási bizottsági elnök. Tárgy: Elnök, alelnök, vallásügyi, iskolai, pénzügyi előjáró, három helyettes előjáró, négy gondnok, négy felszólamlási bizottsági tag és négy fegyelmi választmányi tag választása a közgyűlés által jelölték közül. A választó nagygyűlés a megjelentek számára való tekintettel nélkül reggel 9 órakor kezdődik és tart megszakítás nélkül délután 4 óráig, amikor a szavazóhelyiség elzáratik és azután már csak azok szavazhatnak, akik addig a szavazóhelyiségbe érkeztek. A t. szavazók felkértemek, hogy érkezésnél József kir. hg. utcai, távozásnál pedig a Kápolnási-utcai bejáratot szíveskedjenek használni. A választók részére küldött hivatalos szavazólapon a közgyűlés által jelölték neve fel van tüntetve.

KÖZGAZDASÁG

A kék gabonajegyek beváltásának újabb szabályozása

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter úrnak 114.622-1942. K. M. sz. rendelete szerint a HOMBÁR bizományos és a kenyérgabona eladására engedélyvel rendelkező malom az 1943. évi január, február és március hónapban a vásárlásra jogosító kék kenyérgabonajegynek január hónapra szóló gabonaszelvényét részben kukoricára is beválthatja. Ebben az esetben a bizományos (malom) a 20 kg-os gabonaszelvényre 10 kg búzát, vagy rozst és 10 kg kukoricát, a 15 kg-os gabonaszelvényre 7.5 kg búzát, vagy rozst és 7.5 kg kukoricát, a 10 kg-os gabonaszelvényre pedig 5 kg búzát vagy rozst és 5 kg kukoricát szolgáltathat ki.

A kék kenyérgabonajegy tulajdonosa köteles a bizományos (malom) kívánságára búza vagy roz helyett a fentiek szerint megszabott arányban kukoricát is elfogadni.

A bizományos (malom) a vásárlásra jogosító kék kenyérgabonajegy tulajdonosának kívánságára az 1943. évi január, február és március hónapban búza vagy roz helyett a 20 kg-os gabonaszelvény ellenében 20 kg kukoricát, a 15 kg-os gabonaszelvény ellenében pedig 10 kg kukoricát is kiszolgáltathat.

A rendelet megszegése is kihágást képez és a 3600-1942. M. E. sz. rendelet szerint büntendő.

Polgármester.

Megtörténtek a pásztorfogadások

Vasárnap délután tartották meg a város házában a hortobágyi intéző bizottság ülésének keretében az évenként szokásos pásztorfogadást. A város részéről dr. Veress Géza főjegyző Balogh Mihály mátai biztossal jelent meg. A legtöbb jelenlévő régi városi pásztor volt, de újjak is akadnak, akik ezúttal kívánták városi szolgálatba szegődni. Jellemző a válogatás alaposágára, hogy délután három óráig nyolcig tartott a szegődtetés körüli megbeszélés és alkudozás. A fizetésemelés nem volt akadály, csak az ember megfelelő legyen.

A hortobágyi intéző bizottság a sároséri szűzgyulát felosztotta, ehelyett selejtgyulát állítanak fel. A tenyészképességet akarják ezzel fokozni, mindenekfelett kiküszöbölni törekvésnek a bang nevű fertőző betegséget. A beteg jószágokat és a kiöregedetteket a selejtgyulába osztják be, így a többi állat értéke emelkedik.

A fogadások eredményeként a következők lettek városi pásztorok: Simon Lukács a Borsoslaposon az ökörgyulánál, Kiss Bálint a sároséri selejtgyulánál, Fülöp János a macskateleki ötvéneshöz, Hüse Imre a kurtateleki ötvéneshöz, Fülöp Sándor a fe-

leteréti törzsgyulához, Szalontai János a malomzugi tinógyulához, Nagy Sándor az árku-parti tinógyulához, Szalontai János a derzsitelki szűzgyulához, Kapusi Imre a parajoshalmi szűzgyulához, Gál Péter Szásztelekre a ciframéneshöz, Vég Sándor Kungyörgyre a ciframéneshöz, Ludmann Lajos a szatmáriteleki ciframéneshöz, Simon Gábor a szatmáriteleki ötvéneshöz került pásztornak.

A ki nem jelölt kereskedők folytathatnak-e üzletét tevékenységét?

Az ipartörvény úgy rendelkezik, hogy aki egy éven belül nem gyakorolja iparát, annak iparjogosítványát hatályát veszti, vagyis megsemmisül.

Sok kereskedőnél az a helyzet következett be, hogy a kijelölési rendszer következtében nem folytathatja iparát. Ilyen eset állt elő a ki nem jelölt cipőkereskedőknél, a tűzifa- és szénkereskedőknél, cukorkereskedőknél stb.

Az ilyen kereskedők iparjogosítványára vonatkozólag rendelkezett a kereskedelmi miniszter

DEBRECZEN 7 OLDAL 1943. I. 5.

és kimondta, hogy az az ipartörvény rendelkezése érvényesül abban az esetben is, ha a kereskedő kereskedését egy évet meghaladó idő óta csak bizonyos árucikkeket kereskedés tekintetében nem gyakorolhatja. Ilyen esetben azonban az iparjogosítvány hatálya csak a nem gyakorolt árucikkeket tekintetében szűnik meg.

Az iparjogosítvány hatályának megszűnése a kereskedés nem gyakorlásának tényéből folyik és ebből a szempontból közömbös, hogy a kereskedés nem gyakorlása a kereskedőtől függő vagy töle független ténykörmény folytán állott-e elő. Ha tehát valamelyik kereskedő a kereskedését vagy annak egy részét egy évet meghaladó óta azért nem gyakorolja, mert a szóbanforgó árucikkeket kereskedéshez az életben levő jogszabályok szerinti szükséges hatósági kijelölést nem nyerte el, az iparjogosítványoknak, illetve azok megfelelő részének hatálya a nem gyakorlás tényéből folyóan megszűnt.

Kérdés tehát, ilyen esetben mi a teendő?

A Debreceni Kereskedelmi és Iparkamarához fordultunk felvilágosításért, ahol dr. Rádai László fogalmazó foglalkozik ezzel a kérdéssel.

Dr. Rádai László közölte, hogy a miniszter utasította az iparhatóságokat a megfelelő eljárásra. Eszerint azoktól a kereskedőktől, akik kereskedésüket a kijelölésük elmaradása miatt egy évet meghaladó idő óta nem gyakorolják, a nem gyakorolt kereskedésre jogosító iparjogosítványt vonják be. Ha pedig a kijelölés elmaradása miatt egy évet meghaladó idő óta a kereskedésüknek csak egy részét nem gyakorolják, az iparjogosítványra záradék alakjában vezessék rá, hogy az ipartörvény vonatkozó szakasza értelmében ilyen cikkeket kereskedésére már nem jogosult.

Például ha valaki vegyeskereskedő és cukorreladásra nem jelölték ki, akkor az iparjogosítványára ezt a záradékot kell rávezetni:

„Ez az iparigazolvány az 1922. évi XII. tc. 72. §-a értelmében cukorral kereskedés gyakorlására nem jogosít.”

Ha például a cipőkereskedő bőrtalpu lábbelivel való kereskedésre nem jelölték ki, iparigazolványára a következő záradékot kell vezetni: „Ez az iparigazolvány az 1922. évi XII. tc. 72. §-a értelmében bőrtalpu lábbelivel kereskedés gyakorlására nem jogosít.”

A hatóságok tehát nem vonják be teljesen az iparigazolványt, hanem csak záradékolniok kell, mert a ki nem jelölt kereskedő is a szakmájában az egyéb cikkeket tovább is kereskedhet.

Felhívás

a tehéntartó gazdákhöz

Felhívom azon tehéntartó gazdákat, akik teheneik után a 324-4829. tétel számú utalványokkal kiutalt erőtakarományt a Magyar Mezőgazdák Szövetségére Tiszántúli Kirendeltségtől (Hunyadi u. 13.) ez ideig nem vették át, hogy erőtakarományait legkésőbb folyó hó 8-ig annál is inkább vegyék át, mert ellenkező esetben az át nem vett erőtakaromány másnak fog kiutaltani.

Polgármester.

HIRDETMÉNY. Értesítem az érdekelteket, hogy Debrecen sz. kir. város epreskertjében tárolt 2 csomó 375 kényének nyilvánított épülethibátlanul

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

Kossuth Lajos életregénye —
rta: Hegyaljai Kiss Géza

(48) (Minden jog a szerzőé.)

2. A jobbágy állapot egy Damocles-kard volt hazánk felett. Eszköz a bécsi udvar kezében, melyet amikor tetszett, felhasználhatott. Ha azt mondja: felszabadítom a jobbágyt, akkor a feudális járom alól, s ha ezt a diktatúráját az egységes uralkodó dekrétálásával összeköti: Magyarországnak örökre vége van, a nép vele tart. Hogy mire képes a bécsi udvar, azt megmutatta Galiciában, ahol 10 forintért „par tete” prédájára bocsátotta a népek a Schlacht-csok fejét. Ezt a fegyvert ki kellett a kezéből venni mindenáron.

3. Az ország közigazgatási állapota a szegényig siralmas volt. En mindent elkövettem ugyan, hogy kézipárti is teremtsünk, de a földművelés Magyarországon mégis fődolog. József császár azon rendelete, hogy Magyarországon csak nyers-termékek előállítására szorítottak, befészkelte magát a közigazgatási viszonyokba. Ausztriában mesterségesen ápolott ipar, nálunk robottal üzött mezőgazdaság. Így nem lehet boldogulni. Robot mellett intervju okszerű földművelés úrnál, jobbagynál egyaránt merő lehetetlenség. Rabszolga munkával lehet pyramisokat

építeni, de nemzetet vagyonos-sá tenni soha!

És szemem előtt állott az igazság tekintete a nép iránt. A körülmények kedveztek a maximum kivételnek. En megragadtam az alkalmat, hogy a félmillió nemesből állott nemzet 13 millió főnyi nemzetet legyen. Annak a beláthatatlan átokkal teljes állapotnak, mely nép és nemesség között elválasztó falat húzott s melyet a hatalom mindig felhasználhatott, egyszersmindenkorra vége legyen.

Kossuthnak ebben is igaz van. Metternich agyán csak ugyan átvillant a gondolat: egy jól vezetett parasztlázadás egyszerre véget vetheti a magyar nemesség nagyratörő terveinek.

KOSSUTHÉK TINNYÉN

Kossuth betöltötte a Pesti Hirlapnál azt a munkakört, melyre hívava volt. Így 1844 nyarán a jól végzett munka öntudatával mondhat le a szerkesztésről. Vágyik a nyugalomra. Hiszen a fogság szenvedéseit se volt ideje kipihenni. Hitvese mellől az első napokban elszóltította a szerkesztés temérdek gondja. A közvéle-

mény kialakítása az ő fennkölt apostoli felfogásával, lelkiismeretes utánjárásával, javítási törekvéseivel szakadatlan harc-cá változik. Be is vallja, hogy vezércikkét néha bódító fejfájás közben írja. Nem csoda, ha három és fél évi küzdelem után vágyik félrevonulni.

Mi lenne kellemesebb erre a célra, mint egy árnyas, kesztes falusi kis birtok, vidéki kúria?

Wesselényi írta neki, mikor 1840 május 10-én börtönéből kiszabadult, a május 11-én kézbesített levélben, hogy lépjen le a közpályáról, foglalja el az ő birtokainak jószágigazgatói tisztségét. Nem hallgatja meg mindjárt. Nem foglalja el a felajánlott állást. De vágyat érez utána. Már 1840 július 1-én értesíti Wesselényit, hogy Gyömrőn és Locsodon Máriássynétől bérel egy kis birtokot családja eltartására 100 pengő forintot. Kúriát is vesz Tinnyén. Harmadfél órányira Pestől.

1841 március 7-én gyöngyösi Somogyi Ferenc nagródmezejét petényi birtokos házat vásárolja meg a hozzátartozó jászalpusztai és esztergommezei birtokrészrel együtt 12.000 pengő forintért. Ebben a levegős, kesztes kis paradicsomban kíván nyugodni Kossuth övéi körében. Wesselényinek írja:

En kedves jó családom körében nyugton leszek, meg szűk ebédemmel a tiszta lelkiismeret, a családi szeretet fűszerezni, gyermekeimet pedig majd ma-

nevelem, ha pénzem nem lesz másként neveltetni.

Itt arra is ráér, hogy önéletrajzának megírásához is hozzáfogjon.

Csak hogy az hamar abba maradjon. Számosan keresik fel tisztelői, barátai. A család vendéglátó asztalánál fontos megbeszélések folynak. A tinnyei hajlék nevezetes kezdeményezések kiinduló pontja lesz. Tárva előtte a megyei gyűlésterem aajtaja is. Pest megyei birtokos. És a tinnyei magányból hamarosan kisodródik a közéletbe.

VÉDEGYULET

A Védegyületbe nők iratkoznak be először. Azok közt is elsőnek két grófnő, Batthyány Lajosné. Ez Zichy Antónia. És Károlyi Györgyné. Ez Zichy Karolina. Testvérek. A férfiak is hamarosan fellelkessednek. Petőfi megírja Védegyületi dalát így mondja:

Van-e szebb lánc a világon, Mint mely minket összefűz? Bűvös karikába gyűjtte Minket a szent honfitűz. Kötelesség! mit az ember Nem jöhetne el tőle. S a király, a honnak atyja, Mint valóban jó atyánk, Karjait kiterjesztendi, És az áldást mondja ránk.

Petőfi is virágos fekete tafalából varrat atillát, bokáján zsinóros, gombos nadrággal.

(Folyt. köv.)

rők ócska nád, valamint a nagy-
erdei Gulyás-tanyán törött, 600
kévének nyilvántartott, 1940-
41 telén a Lovász-zugban kiter-
melt nád szóbeli nyilvános árve-
résen az 1943. év január 14-én
délután 10 órakor Debrecen sz.
kir. város gazdasági és erdészeti
ügyszócskájánál (városháza féle-
mele 14. számú szoba) eladá-
sra kerül. A nád az epresker-
tészéknél, illetve a Gulyás-
tanyán megtekinthető, az árve-
rés feltételek a gazdasági ügyszó-
cskájánál (városháza félemele 14.
sz. a. szoba) a hivatalos órák
alatt 8-2-ig megudhatók. Gaz-
dasági tanácsnok.

Hirdetmény Debrecen vá-
ros magyar fajta törzsgulyájá-
ból több létszámfeletti tehén, 1
darab törzsbika, 1 drb fiatal bi-

ka, 1 drb pirostarka bika, Deb-
recen város törzsmeséből több
csődör és kancacsikó kerül érte-
kesítésre - 1943 évi január hó
11-én tartandó debreceni orszá-
gos vásáron a Biromvásártéren

SPORT

Debreceniek szereplése a szabadkai országos vidéki asztali teniszbajnokságban

Szabadkán szombaton bonyo-
lották le az országos vidéki asz-
tali teniszbajnokságokat, melyre
a debreceniek a hosszú farszto-
utazás után álltak ki. A csapat-
bajnokságok elődöntőin az alábbi
eredmények születtek: ATC-
SZEAC 3:0 SZAFAC-UTC II 3:0
DEAC-UTC I 3:0. DIMÁVAG-
ZTK 3:0. - Középdöntők: ATC

délután 9 órakor - nyilvános ár-
verés útján. Erre a vételi lehet-
ségre a ló- és szarvasmarhate-
nyésztők, valamint a mézsáros-
mesterek figyelmét felhívom.
Gazdasági tanácsnok.

- SZAFAC 3:0 DIMÁVAG-DEAC
3:1. - Döntő: ATC-DIMÁVAG
3:0. A döntő részeredményei: Ha-
rangozó II. - Farkas 2:1. Haran-
gozó I. - Sido 2:1. Páros: Haran-
gozó fivérek - Sido, Farkas 2:0.
Egyéb szorok: Harmadosztályú
férfi egyes, elődöntő: Basch SZ-
AFC-Nuszpl Zombor 2:0. Lövey
II DEAC-Dóczy-UTC 2:0. Be-
reczky NSE-Kovács UTC 2:0.
Milankovics SZEAFAC-Mártonffy
NSE 2:0. Középdöntők: Basch-
-Lövey II 2:0. Milankovics-Be-
reczky 2:1. Döntő: Basch-Milan-
kovics 2:0. - Másodosztályú női
egyes: Pauk ATC-Erdős UTC

2:0. Harmath ATC-Aradí UTC
2:0. Beck Ukok-Kunszt Ukok
2:0. Pauk-Zsadosny C MOVE 2:0
Beck-Harmath 2:0. Döntő:
Beck-Pauk 2:0

A Nagybányai SE meggyen-
gült tavaszra. Játékosai közül Fá-
bián II. és Dallos bejelentette ki-
lépését és a nagybányai József-
rencsét SE-be lépnek.

A Haladás is óvott az Elektro-
mos ellen Dobos jogosulatlan sze-
repeltetése miatt. Az óvás ugyan
elkésve érkezett, de a Haladás bi-
zik abban, hogy javára dönt az
egyesbíró.

Aknavölgyvel szerződést bont
a Szeged, ha a játékos nem kö-
lözik Szegedre tavasszal. Az
egyesület új elnöke egyébként
Kocsos Gyula dr lett.

A debreceni levele jégko-
rongozók nagy sikerrel mutat-
koztak be budapestben és hízelgő
számunkra a minimális és érdem-

telém vezetés. A csapat Szöllőssy,
Abonyi, Órsai-Mohácsi, Felföldi,
Boros II. összeállításban játszott.
Csere-játékosok: Hankiss és
Obendorfer. A gólt Hankiss ütö-
tte. Különösen Szöllőssy, aki a
mezőny legjobbjai volt, Felföldi,
Órsi és Boros II. játéka tetszett.

Kitűnő helyezést nyertek a te-
niszranglistán a debreceni hölgy-
teniszezők. Az I. osztályban
Flórián BTE első, utána Gall-
ner és Papp Márta holtverseny-
ben második. Az I. B osztályban
Kövért Jutka BSE, utána a debre-
ceni Daró Irén második helye-
zést foglalja el. A II. osztályban
előkelő helyezése van még Boros
Ágnesnek DEAC és Papp Jut-
kának DEAC, a harmadik osztá-
lyban pedig Takovics Katalin-
nak DEAC.

Kassán rendezik az első levele
labdarugósbajnokságot, melynek
győztese a Rákóczi Serleg védője
lesz.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legregibbi
nyomzó irodája ország-
osan ismert. Zöldfa-u.
3. sz. T.: 28-72.
1766 2. 1.

ALKALMAZÁST nyer férfi

KOMENCIÓS gazdasági
cselédet keresek azon-
nali belépésre, kinek
legalább 2 nagy fia van.
Jelentkezni minden ked-
den 12-2-ig a kiadóhí-
vatalban. 1951 vv

KIFUTÓ fiúkat felve-
szek. Hirlapiroda, Hu-
nyadi u. 28. 1156

FÉMCSISZOLÓ laka-
tosságát felveszek Er-
zsébet u. 28. 1149

FÜSZER üzletbe tanuló
és kifutó felvétetik. -
Kassa út 44. sz 737

FIATAL asztalossegő-
let bútor munkára fel-
veszek. Széchenyi u. 29.
1148

NAPI 10-20 pengő ke-
reshetnek jömgjelené-
si hölgyek és urak Csill-
ag u. 31. második ajtó. 1144

KÖNYVELŐ gyorsíró,
rodista, irodistandó, ke-
resztény „Kezdőfize:és-
rel” jellegre kimerítő
újanlatot kérek. 744

PULITUROZÓNÓ és
asztalossegő, bútor-
munkára felvétetik. Pi-
ac 1. 85. bútorüzletben. 746

DIPÉSZ segédet vegyes
munkára alkalmazok Ki-
tyó u. 57. 1132

SZIKVIZ üzembe, töltő-
tű felvétetik. Homok u.
140. sz. 749

SZIKVIZ üzembe min-
denes férfi felvétetik,
Homok u. 140 sz. 750

FELES kérészt keresek
há hold föld meg-
mivelésére. Nyiregy-
háza mellé. Cim: Geir-
inger Oros. 1107

FIATAL borbély segéd
felvétetik, hölgyfodrász-
atra megtanítom, havi
30 P, ellátás, Tóth Pál
fodrász, Hajdúdorog. 1097

ALKALMAZÁST keres férfi

SERTÉS vágást vállá-
lok, helyben és vidéken.
Bujdosó u. 34. kocma
1159

FIATAL öskeresztény
családos férfi, irodai ál-
lást keres. Cim a kiadó-
ban. 1105

VIDÉKI önálló asztalos
mester elhelyezkedne
épület és bútor munkára
Két fiát tanulónak adná
egyikét férfi szabónak,
Gulyás József. Monostor
pálya. 1102

SZOBAINAS jó bizo-
nyítvánnyal állás; keres
felesége mindenképpen vi-
dékire is menne. Cim:
Jnár János. Erőműhály-
falva, grófi udvar. 1103

ALKALMAZÁST nyer nő

VARRÓLÁNYOK felvé-
tetnek Benyás-gyárban
Csapó-u. 42., reggel 7-
9-ig. 1. 10. 1973

KISZOLGÁLÓ s tanuló-
leány felvétetik. Asz-
mann foto üzletben,
Piacc 27. 1153

IRODISTANÓ, aki el-
arúsításban járta, szá-
mólini tud, jó kézírású,
felvétetik, Vass zsák-
üzletben. 1152

INTELLIGENS jömo-
dorú, jömgjelenésű ú-
riasszony, vagy úrileány,
üzletvezetői állást nyer-
het; kaució 3000 P. Le-
velbeni ajánlat „Intel-
ligens” jellegre a kiadó-
ba kérem. 1142

ÜGYESKEZU munkás
leány felvétetik, Varga
u. 3. sz. 1136

LAPKÉZBESÍTÉSHEZ
asszonyokat felveszek.
Hirlapiroda, Hunyadi u.
28. sz. 1155

KIFUTOLEÁNY fel-
vétetik, Füstös kézi-
munka üzletben, Nagy-
templombnál. 1137

KÖNYKÖTÉSZETBE
munkásleány felveszek,
Piacc 6. 742

JOMUNKAS fodrász-
kisasszonyt felvesz. Bíró
Deák Ferenc u. 26. 745

HÖLGYFODRÁSZ se-
gédkisasszonyt alkál-
mazok. Horgonyi, Szob-
oszlói u. 4. Telefon:
39-91. 748

ÜGYES megbízható ki-
futóleány felvétetik -
Aszmann foto, Piacc 27.
1130

SEGÉD és tanulóleány
felvétetik, Kossuth u.
42. Debreceni varroda.
1124

JÓ megjelenésű kiszol-
gáló kisasszonyt felvesz
azonnal Jost cukrászda
1117

KIFUTOLEÁNY, nem isko-
la köteles, azonnal felvé-
tetik, Nyugati u. 8. sz.,
trafik. 1140

ALKALMAZÁST keres nő

GÉPHIMZÓNÓ, több
évi gyakorlattal elhe-
lyezkedne. Érdeklődni le-
het Havasnál, Simonffy
u. 37. 1128

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

BEJÁRÓ kislányt, szü-
lelnél lakót, egész napi
kosztal felvesz, Koss-
uth u. 18. kereszttépiület
1158

BENTLAKÓ mindenest
azonnalra felveszek. -
vagy bejárótól egész
napra, Szent Anna u.
54. sz. első ajtó. 1101

MINDENES bejárótól
felveszek, Piacc u. 49 I. e
kereszttépiület. 740

MAGÁNOS, idősebb egy-
szerű asszonyt keresek,
övegy ember háztartás
vezetésére. Két nagyobb
gyermek van. Jelentke-
zés: Bikabérbáz, harma-
dik kapu. Zalánfi. 743

MINDENES bejárótól,
azonnalra felvétetik, Jó-
zsef kir. herceg u. 34.
1133

BEJÁRÓNÓT keres
azonnali belépésre Rácz-
né, Ferenc József út 38.
1125

MINDENES bent lakó
felvétetik, Piacc u. 67
752

MINDENES szoba-
leányt azonnalra keresek
dr Gömör, sebészeti
klinika. 1160

MINDENES bejárótól
felveszek. Jelentkezni
reggel nyolckor. Vár u.
2. étkezdé. 1094

AJANLAT

ÉRTÉKES vásznait biz-
tos kézben dolgoztassa.
Varrás, himzés, monc-
ramozás. felelősséggel.
Favorit, Csapó-u. 24.
125 2. 5

SZAPPANNAK vaio
zsírú szappannra becserél-
Pál János szappanos-
mester, Kőlcsei-u. 8. -
1737 1. 19

HASZNÁLT szörme-
bundák megvételét, el-
adást vállalom. Kifa-
kult szörmebundáját új
festi Kőváry szűcsmes-
ter, Kálvin-tér 19. pü-
spöki paota. 1174 1. 8.

Ényképezőgép
típus, vess, ead, cseréi
Tökés foto Püspöki paota

ARANYAT fogaranyat
s ezüstöt veszek. Arany-
műves munkát vállalom
Pollák, Hatvan u. 2.
299 1. 8

HASZNÁLT varrogepet
vesz, elad, cserél ifj
Léval, Kassa út 1. telef.
33-94. szám. 2. 28. 228

KÖZKATONANAK
extraruhára posztó ér-
keztet. Ruháját újívre
elkészítem. Tegdes, Kál-
vin-tér 19. 1211. 1. 22.

NYÍRFA vessző, seprű-
nek, kis- és nagy meny-
nyiségben kapható -
Maor Faipari KFT. Deb-
recen, Nyugati u. 36. sz.
telefon: 18-58. 1706

KARÁCSONYRA len-
kiöplő, selyem kiöplő
csipkeszövet anyagoka
grenadin csipkefüggő-
nyőket, csipkebetéteket
Rothermere u. 21.
1802 3. 17

HASZNÁLT órákat ve-
szek, javítok, eladok. -
Schiffman, Vendég u. 7
Kisállomásnál.
1792 12 31

HÁZIPAPUCSOT leg-
olcsóbban készít, javít,
Textilfeldolgozó Bat-
thyány u 1 1150

Antik

és stibutorok ügyszó-
cskájánál vételi és el-
adása.

Zálog

tárgyakért, díszár-
gyakért, régis-gekért,
autókerék, betegtolakozókért,
varrogepetek, rugópkér, stb.
legjobb árt, nyírásgyozvitelo,
ref. püspöki paota. Telefon 37-98.

HASZNÁLT bútorait
modernre átcserelem.
Alakítást, javítást olc-
són vállalom. Kossuth
51. 2 1505 3. 16

TAKAREK tüzhelyek,
nagy kétsütős majlikás
alkalmas nagy úrház-
tartáshoz. Kozma Csapó
u. 41. 1138

KERESLET

TÖRT aranyat, ezüstöt,
brilliant magas árban
veszek. Takács Sándor-
né, Piacc 66. 393 1. 9

ARANYAT, ezüstöt, fog-
aranyat, legmagasabb
árban veszek. Franki,
Piacc u. 73. 1709 3. 15.

FELKÉREM azt az
urat, aki vasárnap dél-
előtt a Vár utcán laká-
somon felkeresett s rossz
születem miatt fogadni
nem tudtam, szivesked-
jen ismét felkeresni,
vagy a címét velem kö-
zölni. 1134

KÁSEK megvételre
szalagfűrészt, abrikter.
Kiss György, Nyiregy-
háza, Vay Ádám 66.
1129

ELELMISZER, ITAL

URADALMI teli álló
fajalma nagyban és ki-
csinyben. egész nap. Rá-
kóczi u. 7. pinca.
1475 1. 28

ALMÁT, szépet olcsón
Piacc u. 87., Szamosháti.
1954

TELJES ELLÁTÁS

LÉG-FÜTÉSÜZETAL utcai
szoba, két személynek,
elsőrendű úriellátással
kiadó. Cim a kiadóban.
758

TÁRS

RŐFŐS és rövidárú és
kéz ruhák árúvásárlása
jogosító iparom és üzle-
helyiségem van, pénzes-
társat keresek, haszon-
részvételre esetleg köz-
reműködéssel. Cim a ki-
adóban. 1135

ELSŐRENDÜ üzlethez
10.-20.000 pengő köl-
csönt, vagy társat keresek
Pénz ingatlanl is
biztosítva. Pontos címet
„Csak keresztény” jel-
legére a kiadóba kérek.
741

HANGSZEREK

BÉCSBEN képesített
zongorahangoló lelkis-
meretes munkát végez.
Ebstein, Csokonai-u. 17.
Telefon: 38-41.
1. 19. 525

ZONGORA szállítást
vállal és szakszertlen vé-
gez Léval, Csap u. 88.
A szíves megkeresése-
ket a délutáni órákban
előre kérem eszközölni.
Postakert 1123

ZONGORÁT, tangóhar- monikát szájharmonikát, hegedűt hangszereket húrokat légszócskában árúsit, javít Tanczer hangszerkészítőmester Batthyány-u. 1., emele- ten. 803 1. 6

RÁDIÓ

RÁDIÓT minden típust
javít, évtizedes gyakor-
lattal Szabó műszerész,
Csapó u. 84. telefon:
32-54. sz. 1534 2. 25

BÚTOR

NINCSEN fényes kira-
katunk, minden bútort
olcsón adunk, Piacc u. 71
udvarban, Brilline.
1652 3. 31.

CSODASZÉP háló, s
ebédlők kombinált szo-
bák, konyhák, reklamé.
Kossuth u. 51. bútor rak-
tár. 1505 3. 16

ÉGY szép pallander
ebédlő, jó állapotban el-
adó. 1200 P. 1090

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

DKW kocsi „E” betű
nélküli, kitűnő állapot-
ban, gumikkal megvéte-
re keresek. Szoboszlói,
Széchenyi u. 24. 748

ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁRHELYISÉG

ÜZLETHELYISÉGET
megosztva is főtérben,
Kossuth s Csapó elején
keresek. Berendezést át
veszem. Apaffy u. 139
Schaff. Közvetítő díja-
zok. 1064 2. 3.

LAKÁSTKERES

ELEGÁNSAN bútoro-
zott utcai különbejárátú
szobát keres két tiszt.
Cim a kiadóban. 1108

KERESKEK albérelti szo-
bát, bútorozva, vagy pe-
dig anélkül, vasútas há-
zaspár. Cim a kiadóban.
755

BÚTOROZOTT SZOBA

UTCAI bútorozott szoba
előszobával kiadó, azon-
nall elfoglalható. Szent
Anna u. 62. 65

KIADÓ bútorozott utcai
különbejárátú szoba, ké-
nyelmes, azonnal, ágy-
nemű nélkül, Garay u.
15. sz. 1151

URINÖNEK - lehető-
leg vasútasnak - búto-
rozott szoba, 15-ére ki-
adó. Piacc u. 58. IV. lé-
pcső, II. 35. 1147

KÜLÖNBEJÁRATU
utcai bútorozott szoba,
gázkonyhával, fürdőszo-
ba használatlall, két sze-
mélyre kiadó. Ajtó u. 11
1122

KIACSI bútorozott szoba
kiadó magánosnak. -
Batthyány u. 15. ötödik
ajtó. 1118

KVÁRTELYOS férfi
iparos felvétetik, Si-
monffy u. 30. 1119

ÉGY jobbót lakótárs-
nak felveszek, azonnai
Gyár u. 6. B. első ajtó
Postakert 1123

KÜLÖNBEJÁRATU

utcai bútorozott szoba,
azonnalra kiadó, Péter-
fia u. 29. 1116

CSINOSAN - bútorozott
szoba kiadó. Teleki u. 92
első ajtó. 1109

KÜLÖNBEJÁRATU
bútorozott szoba azon-
nalra kiadó. Hajó u. 4.
1091

VEGYES

DISZNÓ ölést vállalom,
János u. 81. Szuhanics
Mihály. 1793 I. 13

MINDENféle üzleti és
magánügvet elintézek
Husztón és környékén.
5-én este 5 óráig kérem
beadni. Cim a kiadóban.
1145

1942 DECEMBER 31-én
átvettem a Lénárt-féle
vendéglő, Szénási Mi-
hálytól, Semmiféle hitel
szavatolást nem vállá-
lok. Szilágyi Istvánné,
Csapókerthi megállónál.
1092

ELVESZETT

ELVESZETT egy arany
karkötő óra, tegnap déi
után a Bundi, Fűvészs-
kert utca, Káivinter ú-
vonalon, esetleg a villa-
moson, Megtallója ma-
gas jutalomban részesül
Bundi u. 5. Hajdúné. 752

TANKÓ Julianna névre
szóló kenyér, cukor zsír
s szappanjegyet elvesztet
Fenti névre kéri augusz-
ta szanatóriumba leadni
1111

MONOSTORPÁLYI úti
trafiktól a sorompóig el-
vesztet egy ernyő. Ké-
rem beadni a trafikba.
1098

HASZNÁLT RUHA - CIPO

ELEGÁNS fekete női té-
likabát és női ruhák, ci-
pők eladok. Érdeklődni:
Csap u. 44. házfelügyelő
nél. 10-12-ig. 1141

RÖVID szilkszikin bunda
eladó. OTI bérház, 44 a.
II. em. 9-12. 1140

ELADÓ vasúti köpeny,
szmoking öltöny, közép-
termetre, Timár u. 2.
Eitner. 1143

ELADÓ egy jó állapot-
ban levő lengyel bőrbun-
da, Bercsényi u. trafik.
1138

ELADÓ férfi télikabát,
jó állapotban levő samot-
tos kályha, Rothermere
u. 58. 28

ELADÓ jó fekete férfi
télrikabát és egy finom
fekete zakó, Bercsényi
u. 17. sz. második ajtó.
1121

SÖTÉTSZÜRKE szövet
öltöny, jó minőségű el-
adó. Böhlen u. 17. szám
Merck. 1114

ÉGY szép perzsa bunda
eladó. Cim a kiadóban.
1113

INGÓSÁG ELADÁS

KALOR rendszerű 171
samottos kályha eladó.
Péterfia 24. kereszttépi-
let 1106

KORCSOLYA 5 pengő- től. Törött gramofon le- mez 2 pengőért veszek, Bíró Hunyadi u. 22. 1155 3. 20.

LELTÁR KIÁRÚSTAS
Angol Királyi szálló
berendezéséből. Arany
János u. 1. szám alatti
pinchehelyiségében min-
den hétfőn délelőtt 10-
1 óráig, minden kedden
délután 10-1 óráig, s
minden szerdán 10-1-ig
asztalok, székek, fogá-
sok, ágy